

NAVODILA ZA PRIJAVO NA JAVNI POZIV IN POROČANJE O UPRAVIČENIH STROŠKIH PROJEKTA

iz naslova »*Podpora za izvajanje projektov v okviru SLR*«
za izvajanje Strategije lokalnega razvoja LAS Obsotelje in Kozjansko v programskem
obdobju 2021– 2027 sofinanciranih iz sklada ESRR

KAZALO

1. NAVODILA UPRAVIČENCEM ZA PRIPRAVO VLOGE.....	4
1.1 JAVNI POZIV ZA IZBOR PROJEKTOV.....	4
1.2 PREDMET PODPORE V OKVIRU JAVNEGA POZIVA.....	4
1.3 USKLAJENOST PROJEKTOV Z NACIONALNIM PROGRAMOM.....	5
1.4 SPLOŠNI POGOJI UPRAVIČENOSTI	6
1.4.1 Upravičeni prijavitelji in partnerji	6
1.4.2 Območje izvajanja projektov.....	6
1.4.3 Obdobje koriščenja sredstev, časovna upravičenost stroškov	7
1.4.4 Drugi pogoji, ki jih mora izpolnjevati prijavitelj in partnerji.....	7
1.4.5 Višina sofinanciranja in finančne določbe.....	9
1.5 OBLIKE PODPOR ZA IZVAJANJE PROJEKTOV	10
1.5.1 Projekti neinvesticijske narave.....	10
1.5.2 Projekti investicijske narave.....	12
1.6 UPRAVIČENI IN NEUPRAVIČENI STROŠKI PROJEKTA.....	14
1.6.1 Upravičeni stroški projekta	14
1.6.1.1 Upravičeni stroški po posameznih vrstah stroška.....	14
1.6.2 Neupravičeni stroški projekta.....	17
1.7 NEIZPOLNJEVANJE OBVEZNOSTI IN SANKCIJE	17
1.8 PRAVILA DRŽAVNIH POMOČI.....	18
1.8.1 Pravila glede kumulacije pomoči.....	19
1.9 RAZPISNA DOKUMENTACIJA, ROK IN NAČIN PRIJAVE	19
2. NAVODILA ZA PRIPRAVO ZAHTEVKA ZA IZPLAČILO UPRAVIČENIH STROŠKOV PROJEKTA	20
2.1 VSEBINA ZAHTEVKA ZA IZPLAČILO	21
2.1.1 Poročilo o izvajanju projekta.....	21
2.1.2 Priloge in dokazila za upravičene stroške po posameznih vrstah stroška	22
2.2 PREDPLAČILA	33
2.3 JAVNO NAROČANJE	34
2.4 SPREMEMBA ODOBRENEGA PROJEKTA	35
2.5 VIŠJA SILA ALI IZJEMNE OKOLIŠČINE.....	35

UVOD

Navodila za prijavo na javni poziv in poročanje o upravičenih stroških projekta so namenjena kot dodatno gradivo pri pripravi vloge in nadaljnje vsem upravičencem, ki bodo vključeni v izvajanje projektov v okviru javnih pozivov LAS Obsotelje in Kozjansko (v nadaljevanju LAS) financiranih iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (v nadaljevanju ESRR).

Navodila so pripravljena v skladu z [Uredbo o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v obdobju do leta 2027](#) (Uradni list RS, št. 132/23 in 57/24) (v nadaljevanju Uredba LEADER/CLLD) in [Navodili organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021-2027](#).

Namen navodil je predvsem:

- pomagati potencialnim upravičencem pri pripravi celotne vloge za uspešno prijavo na javni poziv,
- zagotoviti ustrezna določila in informacije za uspešno poročanje upravičenih stroškov pri izvajanju projekta.

Dokument obsega naslednje vsebine:

1. DEL : Navodila upravičencem za pripravo vloge: v tem poglavju so navedena dodatna določila in usmeritve, ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi vloge. V tem delu so opisane različne oblike podpore s primeri (investicijski in neinvesticijski projekti), dodatne informacije o posameznih vrstah upravičenih stroškov, neizpolnjevanje obveznosti in sankcije, omejitve sredstev in upravičeni ter neupravičeni stroški.

2. DEL: Navodila za pripravo zahtevka za izplačilo upravičenih stroškov projekta: poglavje opredeljuje pravila poročanja in določa dokumentacijo za poročanje glede na vrsto upravičenih stroškov. Opredeljuje tudi predplačila, pravila javnega naročanja, višjo silo ali izjemne okoliščine in spremembe v času izvajanja projektov.

Celoten dokument je namenjen za pripravo vlog in zahtevkov za izplačilo upravičenih stroškov projektov, ki se bodo izvajali v okviru LAS Obsotelje in Kozjansko.

V programskem obdobju 2021-2027 bo LAS izvajal:

- projekte izbrane na osnovi javnih pozivov LAS,
- projekte, katerih upravičenec je LAS in
- projekte sodelovanja LAS.

Projekti sodelovanja LAS in projekti, katerih upravičenec je LAS se pripravijo, potrdijo in gredo v neposredno potrditev na Agencijo Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju ARSKTRP) v skladu s [Pravilnikom o izbiri, poročanju, financiranju, spremljanju in nadzoru projektov v programskem obdobju 2021-2027](#) (v nadaljevanju Pravilnik).

Projekti sodelovanja LAS morajo biti neinvesticijske narave.

1. NAVODILA UPRAVIČENCEM ZA PRIPRAVO VLOGE

To poglavje dokumenta podrobneje predstavlja navodila upravičencem za pripravo vlog, v okviru razpisanega javnega poziva LAS Obsotelje in Kozjansko.

Postopki pregleda in izbora projektov, ki bodo izbrani v okviru javnega poziva za izbor projektov iz naslova »Podpora za izvajanje projektov v okviru SLR« za LAS Obsotelje in Kozjansko v programskem obdobju 2021-2027, sofinanciranih iz sklada ESRR, so določeni z Uredbo LEADER/CLLD ter Pravilnikom.

1.1 JAVNI POZIV ZA IZBOR PROJEKTOV

Podlaga in okvir za izvedbo tega javnega poziva je Strategija lokalnega razvoja na območjih občin Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec, Šmarje pri Jelšah v programskem obdobju 2021–2027, ki je dostopna na spletni strani www.las-ok.si ter Uredba LEADER/CLLD.

LAS Obsotelje in Kozjansko prijavitelje in partnerje poziva, da v skladu z objavljenim javnim pozivom ter razpisno dokumentacijo, oddajo vlogo za sofinanciranje upravičenih stroškov nastalih pri izvedbi projektov, sofinanciranih iz sklada ESRR, v okviru Evropska kohezijska politika 2021-2027 (v nadaljevanju EKP 2021-2027) ki določa podpore v okviru pristopa LEADER/CLLD.

Javni poziv bo objavljen na spletni strani LAS Obsotelje in Kozjansko (www.las-ok.si) 60 dni.

Predstavitev pristopa LEADER/CLLD

Pristop LEADER predstavlja orodje pri spodbujanju skupnega lokalnega razvoja po pristopu »od spodaj navzgor«. Pristop »od spodaj navzgor« omogoča lokalnemu prebivalstvu, da z oblikovanjem lokalnih partnerstev, tako imenovanih lokalnih akcijskih skupin (LAS), aktivno odloča o prioritetah in razvojnih ciljih lokalnega območja, vključno z viri financiranja za doseganje ciljev lokalnega območja. Pristop omogoča lokalnim akterjem uresničevanje široke palete izzivov v različnih okoljih, večjo fleksibilnost pri doseganju ciljev in odgovarja dejanskim potrebam lokalnega območja.

Cilj intervencije LEADER/CLLD je skozi potrjene LAS in SLR za programsko obdobje 2021-2027 spodbujati zaposlovanje, rast, socialno vključenost in lokalni razvoj na podeželskih območjih, in prispevati k ostalim specifičnim ciljem strateškega načrta. LEADER prispeva k skupnemu pristopu CLLD in cilju Uredbe (EU) 2021/1060 o določitvi skupnih določb: »Evropa, ki je bliže državljanom – trajnostni in celostni razvoj mest, podeželja in obalnih območij prek lokalnih pobud«.

Namen intervencije je doseganje navedenega cilja skozi izvajanje projektov in projektov sodelovanja med različnimi LAS, ki naslavlja potrebe in izzive na podeželju, kot so npr. socialna vključenost vseh prebivalcev na podeželju, spodbujanje zaposlovanja ter podjetništva na podeželju, razvoj osnovnih storitev, dvig kakovosti življenja, razvoj manjše infrastrukture na podeželju, razvoj koncepta Pametnih vasi, okoljske in podnebne rešitve na podeželju, spodbude ekološkemu kmetovanju idr.

1.2 PREDMET PODPORE V OKVIRU JAVNEGA POZIVA

Predmet podpore je dodelitev nepovratnih javnih sredstev za izvajanje projektov, katerih rezultati prispevajo k uresničevanju ciljev in ukrepov sklada ESRR, opredeljenih v SLR.

Cilji SLR v okviru sklada ESRR za LAS Obsotelje in Kozjansko so:

- **CILJ 1:** Krepitev trajnostnih oblik kmetijstva, podjetništva in turizma na območju LAS:
 - **UKREP 1.2** Krepitev podpornega okolja za razvoj trajnostnih oblik lokalnega podjetništva in turizma;

- **CILJ 2:** Razvoj družbene infrastrukture in medgeneracijskih/socialnih storitev:
 - **UKREP 2.2** Nadgradnja in manjša vlaganja v družbeno infrastrukturo – medgeneracijsko sodelovanje;
- **CILJ 3:** Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zmanjševanje onesnaževanja:
 - **UKREP 3.2** Boljše varstvo in ohranjanje naravne dediščine na območju LAS.

Projekt mora biti skladen s cilji sklada ESRR in mora obravnavati potrebe, določene v odobreni SLR, ter izvajati ukrepe SLR. Cilji projekta morajo biti merljivi z jasnimi učinki in rezultati.

Posamezni projekt se mora neposredno nanašati na en cilj in en ukrep, lahko pa s svojimi aktivnostmi in rezultati posredno podpira tudi druge cilje in ukrepe.

Pri pripravi vloge in izvedbi projektov predlagamo, da upoštevate partnerska načela sodelovanja:

PARTNERSKA NAČELA	OPIS
SKUPNO NAČRTOVANJE	Partnerji skupno načrtujejo projekt: vsi prispevajo k razvoju predloga projekta, skupaj opredelijo kompetence partnerjev, ki so potrebne za izvedbo projekta, med seboj izberejo vodilnega partnerja, določijo kako bo projekt potekali, skupaj določijo naloge, cilje, rezultate in kazalnike.
SKUPNO IZVAJANJE	Prijavitelj je odgovoren za izvedbo projekta v celoti; partnerji prevzamejo odgovornost za izvedbo in doseganje rezultatov v različnih aktivnostih projekta, partnerji medsebojno stalno izmenjujejo informacije o napredovanju projekta ter se skupaj soočajo s problemi/izzivi, ki lahko nastopijo tekom izvajanja.
SKUPNO OSEBJE	Vsi partnerji v projektu dogovorjene naloge določijo in razporedijo med svoje strokovnjake. Le ti medsebojno stalno sodelujejo, izmenjujejo informacije in si medsebojno pomagajo (v primeru nepredvidenih težav, pomanjkanju znanj v partnerstvu...).
SKUPNO FINANCIRANJE	Partnerji v projektu določijo stroškovni načrt; sredstva se razporedijo partnerjem skladno z opravljenimi nalogami, ki so bile predhodno dogovorjene. Stroškovni načrt vsebuje letne načrte porabe sredstev.

Projekt izberejo in potrdijo organi LAS na podlagi nediskriminatornega in preglednega izbirnega postopka in meril, ki preprečujejo navzkrižja interesov ter zagotavljajo, da nobeden od treh sektorjev, kot jih določa odobrena SLR, ne nadzoruje odločitev o izbiri projekta. Pri tem se smiselno uporablja določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

Izbrani projekti bodo posredovani v dokončno potrditev na Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj (v nadaljevanju MKRR).

1.3 USKLAJENOST PROJEKTOV Z NACIONALNIM PROGRAMOM

Podpora za izvajanje projektov izbranih v okviru SLR iz sklada ESRR je usmerjena k izvajanju Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji in specifičnega cilja iz točke (ii) pod (e) prvega odstavka 3. člena Uredbe 2021/1058/EU:

Specifični cilji za ESRR

(e) Evropa, ki je bližje državljanom, in sicer s spodbujanjem trajnostnega in celostnega razvoja vseh vrst območij ter lokalnih pobud (cilj politike 5):

(ii) s spodbujanjem celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja.

Program EKP 2021-2027 za Slovenijo je dosegljiv na spletni povezavi: <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2022/12/Program-evropske-kohezijske-politike-sprejeta-verzija-12.-12.-2022.pdf>

Ciljne skupine, ki jih podpira ESRR: podjetniki posamezniki, pravne osebe javnega in zasebnega prava, mladi (osipniki, odvisniki, mladoletni prestopniki, otroci in mladostniki iz družin, v katerih je prisotno nasilje, itd.) in druge ranljive skupine (starostniki, ženske žrtve nasilja, migrantke, pripadnice etničnih manjšin itd.), dolgotrajno brezposelne osebe, starejši, nevladne organizacije, lokalna interesna ali druga združenja.

V **Prijavnem obrazcu v poglavju 3.1.** natančno opredelite, kako projekt prispeva k specifičnemu cilju 9.2 ukrepanja EKP 2021-2027.

EKP 2021-2027 za Slovenijo je dosegljiv na spletni povezavi:
<https://evropskasredstva.si/app/uploads/2022/12/Program-evropske-kohezijske-politike-sprejeta-verzija-12.-12.-2022.pdf>

1.4 SPLOŠNI POGOJI UPRAVIČENOSTI

1.4.1 Upravičeni prijavitelji in partnerji

Upravičenci do podpore za izvajanje projektov v okviru SLR so lahko **LAS, samostojni podjetniki posamezniki ali pravne osebe**, v kolikor:

- imajo sedež dejavnosti ali registrirano izpostavo, podružnico, organizacijsko enoto oz. poslovno enoto na območju LAS (če gre za pravne osebe) ali
- delujejo na območju LAS (če gre za pravno osebo javnega prava ali za pravno osebo zasebnega prava v javnem interesu). Do sofinanciranja projektov s sredstvi ESRR so slednji upravičeni samo pod pogojem, če se bodo njihove aktivnosti izvajale izključno na območju LAS Obsotelje in Kozjansko, **razen aktivnosti promocije**, ki so upravičene na celotnem območju Republike Slovenije.

Upravičena območja LAS so: vsa naselja v občinah Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec in Šmarje pri Jelšah.

1.4.2 Območje izvajanja projektov

Projekt se lahko izvaja na območju LAS, **razen aktivnosti promocije**, ki so upravičene na celotnem območju Republike Slovenije.

Območje LAS Obsotelje in Kozjansko zajema območje občin:

- Kozje – vsa naselja,
- Podčetrtek – vsa naselja,
- Rogaška Slatina – vsa naselja,
- Rogatec – vsa naselja,
- Šmarje pri Jelšah – vsa naselja.

1.4.3 Obdobje koriščenja sredstev, časovna upravičenost stroškov

Projekt ne sme biti fizično zaključen ali v celoti izveden pred podpisom pogodbe o sofinanciranju za sklad ESRR, ki jo izda MKRR. **Upravičeni stroški za izvedbo projekta so samo stroški, ki so nastali po vložitvi vloge za odobritev na MKRR.**

Projekt mora biti izveden najpozneje v treh letih od pravnomočnosti pogodbe o sofinanciranju, ki jo izda MKRR, vendar najpozneje do 31. avgusta 2029¹, ko je zadnji datum za oddajo zahtevkov za izplačilo.

Obdobje trajanja projekta mora vključevati čas za izvedbo vseh aktivnosti ter čas za administrativni zaključek projekta (priprava in oddaja poročila ter zahtevka za izplačilo upravičenih stroškov). LAS po pooblastilu vloži zahtevek za izplačilo preko informacijskega sistema (e-MA2). Zahtevek za izplačilo vsebuje sestavine, določene v Prilogi 2 Uredbe LEADER/CLLD ter v Navodilih za prijavo na javni poziv in poročanje o upravičenih stroških projekta sklada ESRR. Pred vložitvijo posameznega zahtevka za izplačilo mora biti projekt oziroma posamezna aktivnost projekta, ki se veže na posamezni zahtevek, v celoti zaključen. To pomeni, da so zaključene vse aktivnosti projekta, plačani vsi računi ter pridobljena vsa potrebna dovoljenja in soglasja.

PRIPOROČILO!

Priporočamo, da pri pripravi terminskega plana upoštevate začetek projekta od **februarja 2025 dalje**.

1.4.4 Drugi pogoji, ki jih mora izpolnjevati prijavitelj in partnerji

Projekt mora biti skladen s **cilji in ukrepi sklada ESRR** in obravnavati potrebe ter izvajati ukrepe, določene v odobreni SLR. Cilji projekta morajo biti merljivi z jasnimi učinki in rezultati. Vlagatelj projekta je zadolžen za spremljanje in doseganje ciljev in kazalnikov projekta, ki so v skladu s SLR.

Projekt mora biti izveden v skladu s prijavljeno vsebino, ki jo odobri MKRR, in področnimi predpisi.

Predmet financiranja so **partnerski projekti**, pri izvedbi katerih sodelujeta vsaj dva partnerja. Partnerstvo **številčno navzgor ni omejeno**. Partnerji med seboj izberejo vodilnega partnerja – nosilca projekta/vlagatelja na javni poziv.

Vlagatelj in partnerji morajo **biti sposobni izvesti projekt v vsebinskem in finančnem smislu ter imeti zagotovljena lastna finančna sredstva za sofinanciranje projekta** (za sofinanciranje upravičenih in neupravičenih stroškov projekta).

Vsi partnerji morajo imeti aktivno vlogo v projektu, kar pomeni, da morajo v času izvajanja projekta izvesti najmanj eno aktivnost in tudi financirati stroške projekta, ki se nanašajo na aktivnosti partnerja (ne morejo samo sofinancirati projekt).

Upravičeni stroški posameznega projekta ne smejo biti financirani z drugimi javnimi sredstvi.

¹ 31. 8. 2029 je datum, ko mora biti oddan zadnji zahtevek za izplačilo projekta (3. odstavek 26. člen Uredbe LEADER/CLLD), kar pomeni, da morajo biti zaključene in plačane vse aktivnosti projekta in oddan zahtevek za izplačilo.

Iz opisa projekta v vlogi za odobritev mora biti razvidna **zaprta finančna konstrukcija za celoten projekt**, kar pomeni, da mora prikazovati razdelitev posameznih stroškov po posameznih partnerjih in vrstah stroškov ter virih financiranja projekta, ki so javna podpora in lastna podpora.

Upravičenec, vključen v izvajanje projekta, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, in vodi računovodstvo v skladu z računovodskimi standardi za davčne namene, za vse poslovne dogodke v zvezi z izvedbo projekta, ki je predmet podpore, od vložitve vloge za odobritev projekta **vodi ločeno računovodstvo v skladu z računovodskimi standardi**, na primer ločeno stroškovno mesto ali ločene ustrezne računovodske konte. V primeru uporabe poenostavljenih oblik stroškov se na ločenem stroškovnem mestu projekta knjižijo le prihodki oziroma prilivi, medtem ko stroškov (izdatkov), ki se nanašajo in poplačujejo iz prejetih sredstev, ni treba evidentirati na stroškovnem mestu projekta. V primerih poenostavljenih oblik nepovratnih sredstev dejanski stroški in izdatki niso predmet preverjanja in spremljanja, kljub temu pa morajo biti vsi postopki transparentni in pridobljena vsa soglasja.

Vlagatelj in partnerji morajo imeti za nakazilo sredstev odprt transakcijski račun, na katerega se izplača podpora.

Upravičenci, ki so zavezanci za javno naročanje, morajo postopke izvajati v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, drugi pa v skladu s temeljnimi načeli javnega naročanja.

Kadar je vlagatelj za dodelitev podpore LAS in projekt vključuje naložbo, mora LAS v vlogi določiti eno ali več pravnih oseb javnega prava, ki postanejo lastniki naložbe. Če je upravičenec LAS, mora v skladu s petim odstavkom 33. člena Uredbe 2021/1060/EU zagotavljati spoštovanje načela ločevanja funkcij.

Upravičenec projekta mora izpolnjevati obveznosti obveščanja javnosti iz 47. in 50. člena Uredbe 2021/1060/EU ter glede označevanja vira sofinanciranja v skladu z [Navodili organa upravljanja na področju zagotavljanja prepoznavnosti, preglednosti in komuniciranja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027](#).

Vlagatelji in partnerji **niso upravičeni** do sodelovanja v javnem pozivu v primeru, da:

- **je vlagatelj podjetje v težavah**, razen če gre za izjeme, določene v točki (c) četrtega odstavka 1. člena Uredbe 651/2014/EU (št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe),
- **ima upravičenec na dan oddaje vloge na LAS več kot 50 eurov neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti do države**,
- je nad njimi **začet postopek zaradi insolventnosti ali postopek prisilnega prenehanja** v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopek zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje, ali postopek likvidacije družbe v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe,
- jim je bilo s **pravnomočno in dokončno sodbo dokazano kaznivo dejanje** prevare, podkupovanja, vpletenosti v kriminalno ali drugo nezakonito dejavnost,
- so že pridobili **sredstva** za financiranje predlaganega projekta iz **drugih javnih virov**.

Upravičenec **projekta mora ohranjati dejavnost**, za namen katere je bila izvedena naložba, za katero je bila javna podpora izplačana v skladu s 65. členom Uredbe 2021/1060/EU, **še najmanj pet koledarskih let** po vložitvi zadnjega zahtevka za izplačilo sredstev za podpore za izvajanje projektov v okviru SLR. Kadar je upravičenec MSP, je ta rok 3 leta.

Podpora za projekte v okviru SLR se ne dodeli in izplača za tiste upravičene stroške, za katere je upravičenec že prejel sredstva državnega proračuna Republike Slovenije ali sredstva Evropske unije. Če je upravičenec projekta občina, ki je partnerica LAS, se lastna finančna sredstva sofinanciranja z vidika

Evropske unije ne štejejo za že prejeta javna sredstva Republike Slovenije. V primeru podpore za upravljanje LAS se prispevek občin, ki so partnerice v LAS, z vidika Evropske unije ne šteje kot prejeta javna sredstva Republike Slovenije.

1.4.5 Višina sofinanciranja in finančne določbe

Stopnja javne podpore s sredstvi ESRR je **80 % upravičenih stroškov projekta**.

Razliko do 100 % upravičenih stroškov ter neupravičene stroške krijejo prijavitelj in partnerji iz lastnih sredstev.

Najnižji znesek javne podpore za posamezni projekt je 5.000,00 EUR. Najvišji znesek javne podpore določijo organi LAS pred objavo javnega poziva.

Kadar vrednost posameznega projekta znaša več kot 20.000,00 EUR, se lahko izvaja v dveh fazah, s tem da posamezni zahtevek za izplačilo ne sme biti nižji od 5.000,00 EUR.

Kadar se posamezen projekt izvaja v dveh fazah je potrebno ob prijavi za vsako fazo natančno opredeliti, katere aktivnosti se bodo izvajale v posamezni fazi ter jih finančno in časovno opredeliti. Prav tako je potrebno opredeliti, kdaj bo vložen posamezni zahtevek za izplačilo sredstev.

Upravičenec lahko z **vlogo za odobritev projekta zaprosi za izplačilo predplačila** v skladu z 10. členom Uredbe LEADER/CLLD.

1.4.5.1 Predplačila

Osnova za izvedbo predplačil določa 33. člen Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije.

V skladu z Uredbo LEADER/CLLD lahko upravičenec uveljavlja predplačilo pod naslednjimi pogoji:

Predplačila brez bančne garancije

Za **upravičence** (to so osebe zasebnega ali javnega prava ter so ustanovljene in delujejo kot društvo, zasebni ali javni zavod ali ustanova), **za katere je v skladu z Zakonom o izvrševanju proračunov Republike Slovenije (ZIPRS)** (Uradni list RS, št. 150/22, 65/23, 76/23 – ZJF-I, 97/23 in 123/23 – ZIPRS2425) **dovoljeno predplačilo do 30 % predvidenih obveznosti za sofinanciranje projektov**, se predplačilo enkratno **odobri brez predložitve bančne garancije, in sicer do višine 30 % vrednosti podpore iz pogodbe o sofinanciranju za sklad ESRR**.

Če upravičenec uveljavlja predplačilo brez bančne garancije, mora **vložiti zahtevek za izplačilo sredstev najmanj v višini predplačila najpozneje v 180 dneh po izplačilu predplačila²**.

Če upravičenec, ki uveljavlja predplačilo:

- ne vloži zahtevka za izplačilo sredstev v skladu z drugim odstavkom 10. člena Uredbe LEADER/CLLD, mora v proračun Republike Slovenije vrniti izplačana sredstva v višini predplačila;

² Če se projekt izvaja v eni fazi, to pomeni, da mora biti v tem času v celoti zaključen (zaključene vse aktivnosti projekta, plačani vsi računi ter pridobljena vsa potrebna dovoljenja in soglasja).

- z zahtevkom za izplačilo sredstev ne izkaže upravičenih stroškov v višini predplačila, mora v proračun Republike Slovenije vrniti razliko med višino izplačanega predplačila in izkazanimi upravičenimi stroški.

POMEMBNO!

Pri skladu ESRR je do predplačila upravičen samo vlagatelj projekta, s katerim je podpisana pogodba o sofinanciranju. **Možnost predplačila je izvedljiva samo v primeru, da je upravičenec v skladu z Zakonom o izvrševanju proračunov Republike Slovenije.**

Za predplačilo lahko vlagatelj zaprosi v **poglavju 7.3. Prijavnega obrazca in izpolni Izjavo za uveljavljanje predplačila (priloga 7).**

Upravičenci, ki izpolnjujejo pogoje za predplačilo po veljavnem zakonu, v **vlogi za odobritev projekta opredelijo naslednje:**

- naziv partnerja, pravna oblika,
- zaprošeni delež predplačila,
- vsebinsko utemeljitev za potrebna sredstva iz naslova predplačila, izhajajoč iz načrta izvajanja projekta;
- glede na terminski načrt izvajanja aktivnosti v okviru projekta in skladno s finančno konstrukcijo projekta, se s prilogo k vlogi izkaže oceno zapadlih obveznosti upravičenca oziroma plačil posameznih stroškov po mesecih v obdobju za katerega se z vlogo predlaga izplačilo predplačila.

Navedeni odstotek predplačila je maksimalna višina, dejanska višina izplačila predplačila je odvisna od izkazane napovedi (po višini ocenjenih stroškov in mesečni dinamiki) plačil upravičenca predplačila v obdobju največ 6 mesecev.

1.5 OBLIKE PODPOR ZA IZVAJANJE PROJEKTOV

Nepovratna sredstva za sofinanciranje upravičenih stroškov se dodelijo z uporabo poenostavljenih oblik stroškov na naslednji način:

1.5.1 projekti neinvesticijske narave;

1.5.2 projekti investicijske narave.

1.5.1 Projekti neinvesticijske narave

To so projekti, pri katerih se **neposredni stroški osebja namenijo za izvedbo večjega dela projektnih aktivnosti**, za preostale kategorije upravičenih stroškov pa se uporabi pavšalna stopnja 40 % upravičenih neposrednih stroškov osebja.

Vloga za projekt neinvesticijske narave je sestavljena iz dveh vrst stroškov:

- neposredni stroški osebja ter
- 40 % pavšalna stopnja za preostale stroške.

Za sklad ESRR se za projekte neinvesticijske narave neposredni stroški osebja dodelijo v obliki stroškov na enoto na podlagi sledeče metode izračuna za:

- **vođenje in koordinacijo projekta v višini 23,33 eura na uro opravljenega dela, vendar največ 1720 ur na leto;**

- **strokovno in tehnično pomoč pri projektu³ v višini 17,89 eura na uro** opravljenega dela, vendar **največ 1720 ur na leto**;
- **izvajanje neindustrijskih dejavnosti⁴ pri projektu v višini 13,24 eura na uro** opravljenega dela, vendar **največ 1720 ur na leto**;
- **prostovoljsko delo** v skladu z vrstami prostovoljskega dela, ki so določene v Zakonu o prostovoljstvu (Uradni list RS, št. 10/11, 16/11, 82/15), ter ocenjeno vrednostjo opravljenega dela, kot jo določa Pravilnik o področjih prostovoljskega dela in vpisniku (Uradni list RS, št. 48/11, 60/11, 29/16)⁵.

Pavšalna stopnja lahko zajema vse preostale kategorije upravičenih stroškov vezane na projektne aktivnosti posameznega partnerja v projektu (npr. pisarniški in administrativni stroški, potni in namestitveni stroški, študentsko delo, stroški zunanjih strokovnjakov in storitev, stroški opreme...).

V tej vrsti projekta se poročajo samo stroški osebja (po zgoraj opredeljenih urnih postavkah), med tem ko se dosežene aktivnosti v okviru pavšala dokazuje s podpornimi dokazili (npr. liste prisotnosti, zloženka, fotografije,...).

Posamezne aktivnosti projekta po partnerjih ter cilji, rezultati in kazalniki projekta se natančneje opredelijo v **poglavju 5 Prijavnega obrazca**.

Če MKRR zmanjša stroške osebja, se tudi znesek pavšalne stopnje sorazmerno zmanjša.

Ker se stroški po pavšalni stopnji samodejno izračunajo na podlagi neposrednih stroškov osebja (ki jih odobri MKRR), partnerjem ni treba dokazovati dejanskega stanja le teh, saj se ne povrnejo na podlagi dejanskih stroškov. V skladu s tem ni treba MKRR predložiti nobene dokumentacije o dejansko nastalih stroških (računi, dokazila o plačilih ipd.) ali jo hraniti za naknadne kontrole. Potrebno pa je dokazati izvedene aktivnosti s podpornimi dokazili (npr. liste prisotnosti, zloženka, fotografije,...).

Primer neinvesticijskega projekta:

V neinvesticijski projekt so vključeni trije projektni partnerji, in sicer občina, društvo in kmetija. Občina kot vodja uveljavlja 400 ur dela za vodenje in koordinacijo. Društvo kot partner za uveljavljanje prostovoljnega dela 500 ur. Kmetija kot partner za opravljeno delo 600 ur.

400 ur * 23,33 EUR/h = 9.332,00 EUR + 40 % = 3.732,80 EUR

500 ur * 6,00 EUR/h = 3.000,00 EUR + 40 % = 1.200,00 EUR

600 ur * 12,25 EUR/h = 7.350,00 EUR + 40 % = 2.940,00 EUR

Stroški dela znašajo skupaj 19.682,00 EUR upravičenih stroškov. Na 19.682,00 EUR se izračuna pavšalna stopnja 40 %. Upošteva se 80 % stopnja sofinanciranja.

Skupaj projekt: 19.682,00 EUR + 7.872,80 EUR = 27.554,80 EUR upravičenih stroškov

³ To so poklici po SKP-08 (standardna kvalifikacija poklicev), ki se uvrščajo pod kodo 3: večinoma tehnična in podobna dela, povezana z raziskavami in uporabnostjo znanstvenih ali umetniških pojmov in delovnih metod ter vladnih ali poslovnih predpisov.

⁴ To so poklici po SKP-08, ki se uvrščajo pod kodo 7: dela, ki zahtevajo posebna znanja in veščine na področjih gradnje in vzdrževanja zgradb, oblikujejo kovine, postavljajo kovinske konstrukcije, nastavljajo strojna orodja ali izdelujejo, montirajo, vzdržujejo in popravljajo stroje, opremo ali orodja, opravljajo tiskarska dela, izdelujejo ali predelujejo živila, tekstilne, lesene, kovinske in druge izdelke, vključno z rokodelskimi izdelki.

Delo opravljajo ročno ali z ročnim ali katerim drugim orodjem, ki je namenjeno za zmanjšanje fizičnega napora in za določena dela potrebnega časa ter za izboljšanje kakovosti izdelkov. Dela zahtevajo poznavanje vseh stopenj proizvodnega procesa, uporabljenih materialov in orodij ter lastnosti in namena končnega izdelka.

⁵ Glede na vrste opravljenega prostovoljskega dela, kot so določene v prvem odstavku 23.a člena zakona, je **ocenjena vrednost ene ure za organizacijsko delo 13 €, za vsebinsko delo 10 € in za opravljeno drugo prostovoljsko delo 6 €**.

V vlogi se opredeli kaj spada v pavšalno stopnjo (40 %). Ob zahtevku za izplačilo je potrebno posredovati dokazila za stroške osebja. Za 7.872,80 EUR (pavšalna stopnja) ni potrebno posredovanje dejanskih dokazil, temveč je potrebno le dokazati izvedbo aktivnosti, predvidenih ob vlogi s podpornimi dokazili.

Primer stroškovnika projekta neinvesticijske narave:

partner	vrsta stroška	višina upravičenega stroška	% sofinanciranja (EKSRP)	višina sofinanciranega stroška EKSRP
Muzej (JS)	strošek dela	20.000,00 €	80 %	16.000,00 €
	pavšalna stopnja za preostale stroške (40 %)	8.000,00 €	80 %	6.400,00 €
Društvo (CS)	strošek dela	1.000,00 €	80 %	800,00 €
	pavšalna stopnja za preostale stroške (40 %)	400,00 €	80 %	320,00 €
Razvojna agencija (JS)	strošek dela	5.000,00 €	80 %	4.000,00 €
	pavšalna stopnja za preostale stroške (40 %)	2.000,00 €	80 %	1.600,00 €
skupaj		36.400,00 €		29.120,00 €

1.5.2 Projekti investicijske narave

Projekti investicijske narave so projekti, katerih **večji del projektnih aktivnosti predstavljajo stroški naložb oziroma investicij v opredmetena osnovna sredstva** (nakup in gradnja nepremičnin, nakup zemljišč, napeljave, stroji, oprema, pohištvo in prevozna sredstva), v **neopredmetena sredstva** (patenti, licence, strokovno znanje ali druga intelektualna lastnina) ter **stroški storitev zunanjih izvajalcev** (npr. nadzor, organizacija dogodkov oziroma delavnic, pridobitev dovoljenj, priprava strokovnih in promocijskih gradiv, študentsko delo), za povračilo stroškov osebja pa se uporabi pavšalna stopnja v višini 20 % od upravičenih stroškov v zgoraj naštetih naložbah oziroma investicijah.

Vloga za projekt investicijske narave je sestavljena iz več možnih vrst stroškov:

- stroški naložbe oziroma investicije v opredmetena osnovna sredstva ter v neopredmetena sredstva,
- stroški storitev zunanjih izvajalcev ter
- 20 % pavšalna stopnja za neposredne stroške osebja.

Pavšalna stopnja 20 % se določi na podlagi dejanskega stroška (ki ga odobri MKRR).

Če MKRR zmanjša stroške, se tudi znesek pavšalne stopnje sorazmerno zmanjša.

Ker se stroški po pavšalni stopnji samodejno izračunajo na podlagi dejanskih, partnerjem ni treba dokazovati dejanskega stanja le teh. V skladu s tem ni treba MKRR predložiti nobene dokumentacije o dejansko nastalih stroških po pavšalni stopnji (časovnice, dokazila o plačilih ipd.) ali jo hraniti za naknadne kontrole. Potrebno pa je dokazati izvedene aktivnosti s podpornimi dokazili (npr. poročilo, zapisniki o sestankih, liste prisotnosti, zloženka, fotografije,...).

Primer investicijskega projekta:

V okviru projekta posamezni partner nosi stroške: nakup opreme znaša, ki znaša 10.000,00 EUR, gradbena dela, ki znašajo 20.000,00 EUR, zunanje storitve, ki znašajo 2.000,00 EUR. Stroški naložbe znašajo skupno 32.000,00 EUR upravičenih stroškov (upoštevati nižjo stopnjo sofinanciranja za gradbena dela – 65 %; za nakup opreme in zunanje storitve se upošteva druga stopnja sofinanciranja - 80 %). Na 32.000,00 EUR se izračuna pavšalna stopnja 20 %.

Skupaj projekt: 32.000,00 EUR + 6.400,00 EUR = 38.400,00 EUR upravičenih stroškov

V vlogi se opredeli kaj spada v pavšalno stopnjo (20 %). Ob zahtevku za izplačilo je potrebno posredovati dokazila za stroške naložb. Za 6.400,00 EUR (pavšalna stopnja) ni potrebno posredovanje dejanskih dokazil, temveč je potrebno s podpornimi dokazili le dokazati izvedbo aktivnosti, predvidenih ob vlogi.

Primer stroškovnika projekta investicijske narave:

partner	vrsta stroška	višina upravičenega stroška	% sofinanciranja (EKSRP)	višina sofinanciranega stroška EKSRP
Občina (JS)	gradnja	20.000,00 €	65 %	13.000,00 €
	pavšalna stopnja za stroške osebja (20 %)	4.000,00 €	65 %	2.600,00 €
Društvo (CS)	zunanj	1.000,00 €	80 %	800,00 €
	pavšalna stopnja za stroške osebja (20 %)	200,00 €	80 %	160,00 €
d.o.o. (ES)	oprema	5.000,00 €	80 %	4.000,00 €
	zunanj	2.000,00 €	80 %	1.600,00 €
	pavšalna stopnja za stroške osebja (20 %)	1.400,00 €	80 %	1.120,00 €
skupaj:		33.600,00 €		23.280,00 €

Stroški nakupa zemljišč (brez objekta) lahko predstavljajo največ 10 % upravičenih stroškov, razen če gre za propadajoče lokacije in za nekdanje industrijske lokacije, ki vključujejo stavbe, se ta odstotek poveča na 15 %.

Nepremičnina, na kateri se opravlja izvršba v skladu s predpisi, ki urejajo izvršbo in zavarovanje, ne more biti predmet podpore.

Kadar je upravičenec podpore LAS in projekt vključuje naložbo, mora LAS v vlogi določiti eno ali več pravnih oseb javnega prava, ki postanejo lastniki naložbe.

Vsa potrebna dovoljenja oziroma soglasja (npr. naravovarstveno in/ali kulturnovarstveno dovoljenje/soglasje ipd.), ki jih za izvedbo projektov določajo področni predpisi, morajo biti **pravnomočna in overjena ter izdana najpozneje do zaključka izbirnega postopka projektov na ravni odločanja v LAS**. Če je za projekt prepisano gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev, mora **biti pravnomočno gradbeno dovoljenje priloženo do zaključka izbirnega postopka projektov na ravni odločanja v LAS**. Projekt mora biti ob prijavi pripravljen za takojšnjo izvedbo.

Naložbe v infrastrukturo, kot so javna cestna, komunalna in vodovodna infrastruktura, ki izhajajo iz zakona, ki ureja lokalno samoupravo, ter gre pri sofinanciranju naložb za samostojni projekt, **niso upravičen strošek**.

POMEMBNO!

- Če je predmet podpore naložba, nakup materiala ali izvedba storitve v okviru projekta, upravičenec ne sme pridobiti opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev, materiala ali storitev od pravnih oseb, ki so 25 % ali več lastniško povezane z upravičencem.
- Pri določanju višine stroškov za aktivnosti v projektu investicijske narave, mora prijavitelj/partner **priložiti eno informativno ponudbo**, ki bo del Prijavnega obrazca.

1.6 UPRAVIČENI IN NEUPRAVIČENI STROŠKI PROJEKTA

1.6.1 Upravičeni stroški projekta

Pri upravičenosti stroškov projekta se upoštevajo določila 8. člena Uredbe LEADER/CLLD, kjer je potrebno upoštevati, da so upravičeni stroški za izvedbo projekta samo tisti, ki **bodo nastali na območju LAS, razen aktivnosti promocije**, ki je upravičena na celotnem območju Republike Slovenije. Prav tako je potrebno upoštevati, da so upravičeni samo tisti **stroški, ki so nastali po vložitvi vloge za odobritev operacije na ARSKTRP, vendar najkasneje do 31. 8. 2029⁶**.

Upravičeni stroški se priznajo v obliki:

- **naložbe oziroma investicije v opredmetena osnovna sredstva:** (nakup in gradnja nepremičnin, nakup zemljišč, napeljave, stroji, oprema, pohištvo in prevozna sredstva);
- **naložbe oziroma investicije v neopredmetena sredstva, ki nimajo fizične ali finančne oblike** (patenti, licence, strokovno znanje ali druga intelektualna lastnina);
- **stroški dela** (stroški zaposlenih, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi in stroški plač samozaposlenih, vključno s stroški dela po podjemni pogodbi, avtorski pogodbi (na primer vsebinska priprava avtorskega dela), vključno s **prostovoljskim delom**, če so taki stroški v pogodbah jasno opredeljeni);
- **storitve zunanjih izvajalcev** (na primer nadzor, organizacija dogodkov oziroma delavnic, pridobitev dovoljenj, priprava strokovnih in promocijskih gradiv, študentsko delo, promocija);
- **nepovračljiv davek na dodano vrednost** (v nadaljevanju DDV) v skladu z 11. členom Uredbe LEADER/CLLD.⁷

1.6.1.1 Upravičeni stroški po posameznih vrstah stroška

1. Stroški dela

V ta sklop sodijo **stroški zaposlenih, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi in stroški plač samozaposlenih, vključno s stroški dela po podjemni pogodbi, avtorski pogodbi (na primer vsebinska priprava avtorskega dela), vključno s prostovoljskim delom, če so taki stroški v pogodbah jasno opredeljeni, povezani izključno s predmetnim projektom.**

Neposredni stroški osebja po spodnji metodologiji izračuna se lahko uveljavljajo **samo v projektih neinvesticijske narave**, pri čemer se pri izboru ustrezne urne postavke upošteva vsebino in obliko dela:

- **vođenje in koordinacijo projekta v višini 23,33 eura na uro** opravljenega dela, vendar **največ 1720 ur na leto**;
- **strokovno in tehnično pomoč pri projektu v višini 17,89 eura na uro** opravljenega dela, vendar **največ 1720 ur na leto**;

⁶ 31. 8. 2029 je datum, ko mora biti oddan zadnji zahtevek za izplačilo projekta (3. odstavek 26. člen Uredbe LEADER/CLLD), kar pomeni, da morajo biti zaključene in plačane vse aktivnosti projekta in oddan zahtevek za izplačilo.

⁷ DDV ni upravičen strošek, razen če se podpora nanaša na nabave blaga oziroma storitev, ki jih bo upravičenec uporabil za namene dejavnosti in transakcij, v zvezi s katerimi se v skladu s predpisi, ki urejajo DDV, ne šteje za davčnega zavezanca, ali za namene dejavnosti in transakcij, ki so v skladu s predpisi o DDV oproščene plačila DDV, brez pravice do odbitka DDV. Upravičenec, ki uveljavlja DDV kot upravičen strošek projekta, pod kazensko odgovornostjo poda izjavo, da v skladu s predpisi, ki urejajo DDV, ne more odbijati vstopnega DDV, plačanega za nabave blaga oziroma storitev v okviru izvajanja projekta, za katerega mu je dodeljena podpora.

Upravičenec v izjavi iz prejšnjega odstavka navede razlog, na podlagi katerega ne more odbijati vstopnega DDV, in sicer da se nabave blaga oziroma storitev v okviru izvajanja projekta nanašajo na eno izmed naslednjih dejavnosti:

- opravljanje oproščene dejavnosti brez pravice do odbitka DDV;
- opravljanje dejavnosti, v zvezi s katerimi se upravičenec ne šteje za davčnega zavezanca, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja DDV.

- **izvajanje neindustrijskih dejavnosti pri projektu v višini 13,24 eura na uro** opravljenega dela, vendar **največ 1720 ur na leto**;
- **prostovoljsko delo** v skladu z vrstami prostovoljskega dela, ki so določene v Zakonu o prostovoljstvu (Uradni list RS, št. 10/11, 16/11, 82/15), ter ocenjeno vrednostjo opravljenega dela, kot jo določa Pravilnik o področjih prostovoljskega dela in vpisniku (Uradni list RS, št. 48/11, 60/11, 29/16) . Za **uveljavljanje prostovoljskega dela** mora biti organizacija vpisana v **AJPES v skladu s [Pravilnikom o področjih prostovoljskega dela in vpisniku](#) (Uradni list RS, št. 48/11, 60/11 in 29/16).**

Neposredni stroški osebja so osnova za izračun 40 % pavšala, s katerimi se krijejo ostali stroški projekta, kot so npr.: študentsko delo, pisarniški in administrativni stroški, potni in namestitveni stroški, stroški zunanjih strokovnjakov in storitev, stroški opreme...

Pri projektih investicijske narave se stroški osebja lahko krijejo iz 20 % pavšala.

POMEMBNO!

Kadar NPU pri projektih nastopa v vlogi upravičenca lahko (sorazmerne) stroške plač, ki so neposredno povezani z izvajanjem projekta, uveljavlja za zaposlene, ki opravljajo dela in naloge, povezane z vodenjem in koordinacijo projektov, vendar **največ do višine 3% celotnih upravičenih stroškov projekta.**

2. Naložbe oziroma investicije v opredmetena osnovna sredstva

Naložbe oziroma investicije v opredmetena osnovna sredstva so nakup in gradnja nepremičnin, nakup zemljišč, napeljave, stroji, oprema, pohištvo in prevozna sredstva.

V ta sklop sodijo stroški nastali z izvedbo naložbe oziroma investicije, kot vlaganje v opredmetena osnovna sredstva. Ta vrsta stroška se lahko po dejanskih stroških uveljavlja v **projektih investicijske narave** (obvezna dokazila za te stroške so računi, gradbene situacije, dokazila o plačilih ...). Pavšalna stopnja (20 %) je neposredno povezana z dejansko nastalimi stroški posameznega partnerja projekta.

Nakup zemljišča je upravičen strošek, če obstaja **neposredna povezava** s cilji zadevnega projekta.

Stroški nakupa zemljišč (brez objekta) lahko predstavljajo **največ 10 % upravičenih stroškov** posameznega projekta, razen če gre za propadajoče lokacije in za nekdanje industrijske lokacije, ki vključujejo stavbe, se ta odstotek poveča na 15 %.

Nepremičnina, na kateri se opravlja izvršba, ne more biti predmet podpore.

Vsa potrebna dovoljenja oziroma soglasja (npr. naravovarstveno in/ali kulturnovarstveno dovoljenje/soglasje ipd.), ki jih za izvedbo projektov določajo **področni predpisi, morajo biti pravnomočna in overjena ter izdana najpozneje do zaključka izbirnega postopka projektov na ravni odločanja v LAS.** Če je za projekt prepisano gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev, mora **biti pravnomočno gradbeno dovoljenje priloženo do zaključka izbirnega postopka projektov na ravni odločanja v LAS.** Projekt mora biti ob prijavi pripravljen za takojšnjo izvedbo.

Pri projektih neinvesticijske narave se naložbe v opredmetena osnovna sredstva lahko krijejo iz 40 % pavšala.

3. Naložbe oziroma investicije v neopredmetena sredstva

V ta sklop sodijo stroški nastali z izvedbo naložbe oziroma investicije, kot vlaganje v neopredmetena osnovna sredstva.

Neopredmeteno sredstvo je razpoznavno nedenarno sredstvo, ki praviloma fizično ne obstaja. Praviloma se pojavlja kot neopredmeteno dolgoročno sredstvo. **To so: patenti, licence, strokovno znanje ali druga intelektualna lastnina.**

Ta vrsta stroška se lahko po dejanskih stroških uveljavlja **v projektih investicijske narave.**

Pri projektih neinvesticijske narave se naložbe v neopredmetena osnovna sredstva lahko krijejo iz 40 % pavšala.

4. Storitve zunanjih izvajalcev

V ta sklop stroškov sodijo storitve zunanjih izvajalcev, na primer **nadzor, organizacija dogodkov oziroma delavnic, pridobitev dovoljenj, priprava strokovnih in promocijskih gradiv.**

Strošek študentskega dela je pri investicijskih projektih strošek zunanjega izvajalca.

Kot strošek storitve zunanjih izvajalcev se izraža tudi **strošek promocije**. To so vse aktivnosti namenjene informiranju, predstavitvi projekta (stroški organizacije in izvedbe različnih prireditvev, novinarskih konferenc, strošek izdelave spletne strani za projekt, objava oglasa, članka, priprava in tisk promocijskega gradiva, udeležba na sejnih in drugih prireditvah,...).

Ta vrsta stroška se lahko po dejanskih stroških uveljavlja **v projektih investicijske narave.**

Pri projektih neinvesticijske narave se stroški zunanjih izvajalcev lahko krijejo iz 40 % pavšala.

5. Davek na dodano vrednost

V primeru dejansko nastalih stroškov upravičenec, ki **uveljavlja DDV kot upravičen strošek projekta**, pod kazensko odgovornostjo **podaja izjavo**, da v skladu s predpisi, ki urejajo DDV, **ne more odbijati vstopnega DDV, plačanega za nabavo blaga oziroma storitev v okviru izvajanja projekta, za katerega mu je dodeljena podpora.**

Upravičenec kadar koli pridobi obvestilo glede veljavnosti identifikacijske številke za DDV posameznega upravičenca na odprtem portalu eDavki ali portalu Evropske unije (obvestilo na določen dan odraža enako vsebino, kot izdano potrdilo FURS na ta dan).

Upravičenec, ki je davčni zavezanec je skladno z ZDDV-1 in Pravilnikom o izvajanju DDV odgovoren za vse podatke o svojem knjigovodstvu, potrebne za pravilno in pravočasno obračunavanje in plačevanje DDV, za katerega mu je priznana pravica do odbitka vstopnega DDV. Če tega ne zagotovi, se to definira kot hujši davčni prekršek.

DDV ni upravičen strošek, razen:

- če se podpora nanaša na nabavo blaga oziroma storitev, ki jih bo upravičenec uporabil za namene dejavnosti in transakcij, v zvezi s katerimi se v skladu s predpisi, ki urejajo DDV (ZDDV-1), ne šteje za davčnega zavezanca ali
- za namene dejavnosti in transakcij, ki so v skladu z ZDDV-1 oproščene plačila DDV, brez pravice do odbitka DDV.

V kolikor je DDV upravičen strošek se lahko strošek DDV uveljavlja po dejanskih stroških v projektih investicijske narave.

Pri projektih neinvesticijske narave se strošek DDV lahko krije iz 40 % pavšala.

1.6.2 Neupravičeni stroški projekta

Do podpore **niso upravičeni stroški** iz 64. člena Uredbe 2021/1060/EU ter stroški in aktivnosti iz 9. odstavka 8. člena Uredbe LEADER/CLLD. Ti so:

- stroški priprave vlog in zahtevkov za izplačilo;
- nakup rabljene opreme in mehanizacije (razen za sklad ESRR obnovljene IKT-opreme pod pogoji, ki izhajajo iz veljavnih [Navodil organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027](#));
- investicije in nakup opreme, mehanizacije in storitev, namenjenih za zasebno rabo;
- plačilo davkov, carin in dajatev pri uvozu, obresti na dolgove, bančne garancije in stroški garancij, upravne takse;
- obresti na dolgove;
- nakup zemljišča za znesek, ki presega 10 % vseh upravičenih izdatkov pri zadevnem projektu⁸;
- davek na dodano vrednost (DDV), razen možnosti, ki izhajajo iz 9. člena Uredbe LEADER/CLLD;
- naložbe v infrastrukturo, kot so javna cestna, komunalna in vodovodna infrastruktura, ki izhajajo iz zakona, ki ureja lokalno samoupravo, ter gre pri sofinanciranju naložb za samostojni projekt, niso upravičen strošek.

Naložbe v infrastrukturo, kot so javna cestna, komunalna in vodovodna infrastruktura, ki izhajajo iz zakona, ki ureja lokalno samoupravo, ter gre pri sofinanciranju naložb za samostojni projekt, niso upravičen strošek.

Neupravičeni stroški so tudi vsi tisti, za katere kljub pozivanju upravičencev niso predložena zahtevana dokazila oziroma ta nimajo vseh predpisanih elementov ali pa niso razumljiva, ter tisti, ki niso nastali pri izvajanju posamezne aktivnosti.

1.7 NEIZPOLNJEVANJE OBVEZNOSTI IN SANKCIJE

V primeru resnih napak, nepravilnosti, goljufije ali kršitve obveznosti v postopku potrjevanja in izvrševanja projekta se upošteva 37. člen Uredbe CLLD , Prilogo 3 Uredbe CLLD in Uredbo 2021/1060/EU.

Upravičenec projekta, ki prejme podporo v skladu s to uredbo, mora **vso dokumentacijo**, ki je bila podlaga za pridobitev, izplačilo sredstev ali ugotavljanje izpolnjevanja obveznosti projekta, **hraniti še najmanj pet let od dneva zadnjega izplačila sredstev**, razen če ni v skladu s shemo državnih pomoči opredeljeno drugače (v tem primeru velja 10 let). Upravičenec, ki ne hrani dokumentacije, mora za sklad ESRR v proračun Republike Slovenije vrniti 10 % izplačanih sredstev skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Kadar upravičenec projekta v okviru SLR ne izvede v skladu s pogodbo o sofinanciranju in krši določbe 7. člena Uredbe LEADER/CLLD, se mu sredstva ne izplačajo. Prav tako se upravičencu ne izplača sredstev, v kolikor **ne doseže ciljev in kazalnikov projekta**, kot je to opredelil v vlogi. V tem primeru se

⁸ Oziroma nakup zemljišča, ki presega 15 % vseh upravičenih izdatkov v primeru propadajočih lokacij in za nekdanje industrijske lokacije, ki vključujejo stavbe.

obseg podpore v sorazmernem deležu zniža, kar pomeni, da se mu zniža delež podpore v enakem odstotku, kot ni bil dosežen zastavljeni cilj.

Če upravičenec zamudi 30-dnevni rok za odstop od izvedbe projekta, ki teče od podpisa pogodbe o sofinanciranju ali rok za vložitev zahtevka za izplačilo, ki je določen v pogodbi o sofinanciranju, ni upravičen do sredstev iz naslova podpore za izvajanje projektov v okviru SLR, za koledarsko leto neizpolnitve obveznosti in naslednje koledarsko leto.

Upravičenec, ki uvede bistvene spremembe, določene v 65. členu Uredbe 2021/1060/EU, odtuji predmet podpore ali predmet podpore uporablja v nasprotju z namenom, za katerega je prejel javno podporo, mora vsa izplačana sredstva vrniti v proračun Republike Slovenije skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi oziroma se mu obseg podpore zniža skladno s 65. členom Uredbe 2021/1060/EU. Če se ugotovi, da je upravičenec **namerno vložil napačno vlogo** iz 25. člena Uredbe LEADER/CLLD ali zahtevke za izplačilo iz 26. člena Uredbe LEADER/CLLD (navajanje lažnih podatkov, izjav), mora v proračun Republike Slovenije vrniti vsa izplačana sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Upravičenec je izključen iz posamezne podpore za koledarsko leto neizpolnitve obveznosti in naslednje koledarsko leto.

Upravičenec projekta mora po vložitvi vloge omogočiti dostop do dokumentacije o naložbi oziroma projektu ter omogočiti preglede na kraju samem MKRR, revizijskemu organu, izvajalcu vrednotenja, ki ga pooblastijo organi upravljanja, in drugim nadzornim organom Evropske unije in Republike Slovenije. Upravičenec, ki iz neutemeljenega razloga ne omogoči tovrstnega pregleda in ga nepreklicno odkloni, mora v proračun Republike Slovenije vrniti vsa izplačana sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

1.8 PRAVILA DRŽAVNIH POMOČI

POMEMBNO!

Pri določitvi stopnje podpore projektom se upoštevajo **pravila državnih pomoči** za pravne in fizične osebe, ki se ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo na območju Republike Slovenije in so podrobneje opredeljena v **28., 29. in 30. členu Uredbe LEADER/CLLD (vključno s pravilom glede kumulacije pomoči)**.

Podpora za projekte v okviru SLR **se ne dodeli in izplača** za tiste upravičene stroške, za katere je upravičenec že prejel druga javna sredstva.

Podpora za izvajanje projektov v okviru SLR se lahko za **velika podjetja** dodeljuje kot **pomoč po pravilu de minimis** v skladu z Uredbo 2023/2831/EU, pri čemer se upošteva pogoje navedene v 28. členu Uredbe LEADER/CLLD.

Podpora iz točke a) tretjega odstavka 4. člena Uredbe LEADER/CLLD se lahko dodeljuje kot pomoč po pravilu *de minimis* v skladu z Uredbo 2023/2831/EU, pri čemer se upošteva, da do pomoči po pravilu *de minimis* v skladu z Uredbo 2023/2831/EU **niso upravičena podjetja** iz sektorjev:

- 1 primarne proizvodnje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture,
- 2 pomoč po pravilu *de minimis* ne sme biti namenjena izvozu oziroma z izvozom povezane dejavnosti v drugih državah članicah ali v tretjih državah. Pomoč ne sme biti pogojena s prednostno rabo domačih proizvodov pred uvoženimi ter se ne sme uporabljati za nabavo vozil za cestni prevoz tovora,
- 3 primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov s seznama v Prilogi I k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti,

- 4 predelave in trženja kmetijskih proizvodov s seznama v Prilogi I k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti v naslednjih primerih:
- če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg,
 - če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce.

Pomoč po pravilu *de minimis* ne sme biti namenjena izvozu oziroma z izvozom povezani dejavnosti v tretje države ali države članice, kot je pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo. Pomoč ne sme biti pogojena s prednostno rabo domačih proizvodov pred uvoženimi. Skupni znesek pomoči, dodeljen enotnemu podjetju, ne sme presegati 300.000,00 eurov v obdobju zadnjih treh let, ne glede na obliko ali namen pomoči, ki se dodeli enotnemu podjetju s strani države članice.

O podporah, ki se dodelijo kot državna pomoč, se poroča v skladu z uredbo, ki ureja posredovanje podatkov in poročanje o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu *de minimis*.

Če se podpora za izvajanje projektov v okviru SLR dodeli kot pomoč po pravilu *de minimis*, mora vlagatelj k vlogi priložiti:

- pisno izjavo o vseh drugih pomočeh *de minimis*, ki jih je vlagatelj prejel na podlagi predpisov, ki urejajo *de minimis* v obdobju treh let;
- pisno izjavo o drugih že prejetih ali zaprosenih pomočeh za iste upravičene stroške;
- pisno izjavo, ali gre za enotno podjetje z navedbo podjetij, ki so z njim povezana, z namenom preveritve skupnega zneska že prejetih pomoči *de minimis* za vsa, z njim povezana podjetja.

1.8.1 Pravila glede kumulacije pomoči

Zgornje meje pomoči in pragovi za priglasitev, določeni v Uredbi LEADER/CLLD, veljajo ne glede na to, iz katerih javnih sredstev je pomoč dodeljena in ali je pomoč dodeljena v okviru več shem ali individualnih pomoči hkrati. Upošteva se skupni znesek državne pomoči za dejavnost, projekt ali podjetje. Pomoč za iste upravičene stroške se lahko kumulira le, če se s tako kumulacijo ne preseže največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči, ki se uporablja za to pomoč v skladu s to uredbo.

Pomoč se ne sme združevati s pomočjo *de minimis* glede na enake upravičene stroške, če bi bile s tem presežene dovoljene meje intenzivnosti državnih pomoči.

1.9 RAZPISNA DOKUMENTACIJA, ROK IN NAČIN PRIJAVE

Razpisna dokumentacija javnega poziva vsebuje:

- Javni poziv,
- Navodila za prijavo na javni poziv in poročanje upravičenih stroškov projekta,
- Prijavni obrazec,
- Vzorec pogodbe o sodelovanju med prijaviteljem in partnerji,
- Opremo ovojnice.

Razpisna dokumentacija je dosegljiva na spletni strani www.las-ok.si.

Vloga za prijavo projekta mora vsebovati glavne sestavine, ki so navedene v Prilogi 2 Uredbe LEADER/CLLD:

1. osnovni podatki o projektu (npr. o upravičencih);
2. naziv projekta;

3. opis projekta, načrtovane aktivnosti;
4. območje (lokacija) izvajanja projekta;
5. cilji, ki jih zasleduje projekt in opis načrtovanih rezultatov projekta (z opredeljenimi kazalniki);
6. dinamika izvajanja in črpanja finančnih sredstev načrtovanega projekta;
7. obvezne priloge, kot so:
 - dokazila o že prejetih javnih prispevkih (sredstvih) in
 - obvezne priloge, ki izhajajo iz predpisov Evropske unije ali nacionalnih predpisov glede na tip projekta (npr. dovoljenja, soglasja).

Vloga se oddaja pisno v papirnati obliki in v elektronski obliki (ki je enaka tiskani verziji na digitalnem nosilcu obrazcev) na prijavnem obrazcu (s prilogami), ki je del razpisne dokumentacije, dostopne na spletni strani www.las-ok.si in sedežu LAS Obsotelje in Kozjansko. Sestavni deli vloge morajo biti speti ali vloženi v mapo po vrstnem redu.

Na ovojnici vloge mora biti razviden:

- datum in ura oddaje vloge, ki ga označi pošta oz. tajništvo vodilnega partnerja LAS,
- ime in naslov prijavitelja,
- oznaka javnega poziva, ki se glasi: **»Ne odpiraj – x. javni poziv LAS Obsotelje in Kozjansko za sklad ESRR«** ali je opremljena z obrazcem **»oprema ovojnice«**, ki je del razpisne dokumentacije.

Vloga mora biti izpolnjena in oddana v skladu z javnim pozivom ter podpisana (originalni ali elektronski/digitalni podpis) in žigosana (velja za pravne osebe, ki uporabljajo pri poslovanju žig), kjer je to zahtevano.

Vloga mora biti napisana v slovenskem jeziku, finančni izračuni pa morajo biti v evrih (EUR).

Vlogo na javni poziv je potrebno poslati priporočeno po pošti na naslov LAS Obsotelje in Kozjansko, Aškerčev trg 24, 3240 Šmarje pri Jelšah ali osebno dostaviti med ponedeljkom in petkom med 8. in 14. uro, na naslov Aškerčev trg 24, 3240 Šmarje pri Jelšah.

Šteje se, da je vloga prispela pravočasno, če je bila priporočeno oddana na pošto zadnji dan roka. Šteje se, da je vloga pravočasna, če je bila oddana osebno v tajništvo vodilnega partnerja LAS na zgoraj navedenem naslovu zadnji dan roka za prijavo, in sicer do 14. ure

Informacije o javnem pozivu LAS daje vodilni partner LAS, in sicer vsak delovni dan med 9. in 12. uro:

- osebno po predhodnem dogovoru na sedežu LAS Obsotelje in Kozjansko, Aškerčev trg 24, Šmarje pri Jelšah,
- po telefonu: 03/81-71-860,
- po e-pošti: las.ok@rasotla.si

Kontaktne osebe: Nina Ipavec in Katja Romih.

Zadnja vprašanja bodo možna šest dni pred rokom za oddajo vloge.

2. NAVODILA ZA PRIPRAVO ZAHTEVKA ZA IZPLAČILO UPRAVIČENIH STROŠKOV PROJEKTA

To poglavje opredeljuje pravila poročanja in določa dokumentacijo za poročanje glede na vrsto upravičenih stroškov. Opredeljuje tudi predplačila, pravila javnega naročanja, državne pomoči, višjo silo ali izjemne okoliščine in spremembe v času izvajanja projektov.

Rok za vložitev posameznega zahtevka za izplačilo projekta se za sklad ESRR določi v pogodbi o sofinanciranju. Skrajni rok za vložitev zahtevkov za izplačilo je 31. 8. 2029, ko morajo biti izvedene vse aktivnosti, plačani vsi računi in pridobljena vsa potrebna dovoljenja in soglasja (3. odstavek 26. člena Uredbe LEADER/CLLD).

POMEMBNO!

Pred vložitvijo posameznega zahtevka za izplačilo **morajo biti posamezne aktivnosti izvedene** oziroma pred vložitvijo zadnjega zahtevka za izplačilo **mora biti končan celoten projekt**. Vsi računi, ki jih upravičenec uveljavlja v zahtevku za izplačilo, **morajo biti plačani in pridobljena morajo biti vsa potrebna dovoljenja in soglasja**.

Javna podpora se izplača na podlagi popolnega zahtevka za izplačilo.

Prijavitelj mora imeti za nakazilo sredstev odprt transakcijski račun, na katerega se izplača podpora.

2.1 VSEBINA ZAHTEVKA ZA IZPLAČILO

Navodila za pripravo zahtevka so pripravljena v skladu z Uredbo LEADER/CLLD (Priloga 2) in [Navodili organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021-2027](#).

Zahtevk za izplačilo upravičenih stroškov projekta je sestavljen iz **poročila o izvajanju projekta** ter obveznih **prilog in dokazil za upravičene stroške**. V poglavju 2.1.2 tega dokumenta so podrobneje določena obvezne priloge/dokazila po posameznih vrstah stroška.

2.1.1 Poročilo o izvajanju projekta

Zahtevku za izplačilo sredstev mora upravičenec priložiti **poročilo o izvajanju projekta**, ki mora vsebovati naslednje obvezne sestavine:

- 1 **povzetek izvedenih aktivnosti;**
- 2 **opis doseženih ciljev, rezultatov projekta in učinkov projekta (z opredeljenimi kazalniki določenimi v vlogi);**
- 3 **pojasnila o morebitnih odstopanjih;**
- 4 **opis izvedenih aktivnosti za doseg ciljev;**
- 5 **opis izvedenih načinov in obseg razširjanja rezultata projekta;**
- 6 **finančno poročilo.**

Obrazec Poročilo o izvajanju projekta je sestavni del obveznih dokumentov, ki so na voljo upravičencem ob pripravi zaključnega poročila projekta.

2.1.2 Priloge in dokazila za upravičene stroške po posameznih vrstah stroška

POMEMBNO!

Vsa dokazila, ki so navedena v poglavju 2.1.2 so **obvezna dokazila po posameznih vrstah stroškov**, v kolikor so to **dejansko nastali stroški projekta** (pri projektih neinvesticijske narave so to neposredni stroški osebja po oblikah dela in urnih postavkah; pri projektih investicijske narave so to naložbe oziroma investicije v opredmetena/neopredmetena sredstva, storitve zunanjih izvajalcev ter DDV).

V kolikor se **posamezni stroški dokazujejo v okviru pavšalne stopnje**, se zanje dokazuje le izvedene aktivnosti s **podpornimi dokazili**, kot so liste prisotnosti, poročila sestankov, fotografije, zloženke itd.

Vsa dokazila, priložena zahtevku za izplačilo se morajo **glasiti na prijavitelja ali na partnerja v projektu**.

V primeru **dejansko nastalih stroškov** v okviru projektov **investicijske narave** mora upravičenec za sklad ESRR priložiti dokazila, ki so opredeljena v Navodilih organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021-2027 ter v nadaljevanju tega dokumenta.

Če se podpora dodeli na podlagi dejansko nastalih stroškov, se vsakemu zahtevku za izplačilo za sklad ESRR priloži **izpis iz ločenih knjigovodskih evidenc**, iz katerega so razvidni vsi poslovni dogodki v zvezi z izvedbo projekta, ki je predmet podpore, za vsakega partnerja v konzorciju. **Na knjigovodskem izpisu vodilnega partnerja v konzorciju mora biti knjiženo tudi končno prenakazilo ostalim partnerjem v konzorciju.**

POMEMBNO!

Če je predmet podpore naložba, nakup materiala ali izvedba storitve v okviru projekta, upravičenec ne sme pridobiti opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev, materiala ali storitev **od pravnih oseb, ki so 25 % ali več lastniško povezane z upravičencem.**

K zahtevku za izplačilo sredstev se priloži Izjava upravičenca o izpolnjevanju pogoja glede kumulacije državnih pomoči v skladu z 29. členom Uredbe LEADER/CLLD.

1. Naložbe oziroma investicije v opredmetena osnovna sredstva

Nakup nepremičnin je upravičen do sofinanciranja, če obstaja neposredna povezava med nakupom in ciljem aktivnosti v operaciji in če ta navodila in odločitev o podpori ne določajo drugače.

V zvezi z nepremičninami in nakupom nepremičnin se uporabljajo zlasti Stvarnopravni zakonik, Zakon o zemljiški knjigi, Zakon o evidentiranju nepremičnin, Zakon o urejanju prostora, Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, Zakon o cestah, Zakon o kmetijskih zemljiščih in na njihovih podlagah sprejeti podzakonski akti.

Nakup nepremičnin, ki nimajo urejenega dostopa z javne površine, ni upravičen do sofinanciranja. Če ima upravičenec, kupec nepremičnine, do nepremičnine urejen dostop preko zemljišč, ki so že v njegovi lasti, je mogoče tak dostop smatrati kot urejen z javne površine, razen kadar gre za nepremičnine, pri katerih promet z zemljišči na podlagi zakonske podlage ni dovoljen (npr. izvršba in dražba zemljišča, ki

je v lasti poslovneža, ki je preko tega zemljišča dostopal na svoje novo zemljišče). Kot urejen dostop z javne površine se smatra tudi dostop s služnostjo, vknjiženo v zemljiški knjigi, urejen dostop do kupljene nepremičnine.

Nakup zemljišča je upravičen strošek, če obstaja **neposredna povezava** s cilji zadevnega projekta.

Stroški nakupa zemljišč (brez objekta) lahko predstavljajo **največ 10 % upravičenih stroškov** posameznega projekta, razen če gre za propadajoče lokacije in za nekdanje industrijske lokacije, ki vključujejo stavbe, se ta odstotek poveča na 15 %.

Nepremičnina, na kateri se opravlja izvršba, ne more biti predmet podpore.

Davek na promet z nepremičninami, stroški posredovanja, tj. nepremičninskega agenta, stroški notarja in odvetnika, drugi stroški pravnih storitev, stroški geometra ter stroški vpisa v zemljiško knjigo in kataster stavb in zemljišč niso upravičen strošek.

NAKUP ZEMLJIŠČA Z OBJEKTOM ALI DELOM OBJEKTA

Če med nakupom zemljišča z objektom ali z delom objekta in ciljem sofinanciranega projekta obstaja neposredna povezava, predstavlja plačilo zemljišča z objektom ali z delom objekta upravičen strošek pod naslednjimi pogoji:

- cena za nakup zemljišča z objektom ali z delom objekta ne presega tržne vrednosti, določene v poročilu sodnega cenilca oziroma izvedenca ustrezne stroke (gospodaren nakup), ki na dan sklenitve pravnega posla ni starejše od dvanajstih mesecev. Posredniško telo lahko v primeru, da dvomi v primernost cene, pozove cenilca, da poda izjavo o ustreznosti cene ali pa pridobi novo cenitev;
- za izgradnjo oziroma adaptacijo objekta ali nakup zemljišča z objektom ali z delom objekta v zadnjih desetih letih niso bila dodeljena nepovratna javna sredstva ali nepovratna sredstva Skupnosti, ki bi pomenila podvajanje pomoči, ko gre za sofinanciranje nakupa iz sredstev kohezijske politike;
- izdano je ustrezno gradbeno dovoljenje za načrtovano dejavnost ali pisna zaveza upravičenca, da ga bo v določenem roku pridobil;
- vsaj 5 let po koncu operacije mora biti zagotovljena enaka raba nepremičnine, kot je bilo to dogovorjeno v pogodbi o sofinanciranju;
- objekt je zgrajen in dan v uporabo v skladu z nacionalnimi predpisi.

Obvezna dokazila ob nastanku stroška so:

- poročilo sodnega cenilca oziroma izvedenca ustrezne stroke, ki na dan sklenitve pravnega posla ni starejše od dvanajstih mesecev;
- kupoprodajna pogodba in/z zemljiškoknjižno(im) dovolilo(m) z overjenim podpisom prodajalca;
- izpis iz zemljiške knjige, iz katerega je razvidno, da je predlog vložen oziroma potrjen in da ni nobenega drugega predloga za vpis v zemljiško knjigo, ki bi imel prednostni vrstni red in bi predlagatelju onemogočal vknjižbo lastninske pravice brez bremen, pri čemer izpis pridobi skrbnik pogodbe sam, saj gre za vpogled v javne evidence;
- izjava s podpisom odgovorne osebe upravičenca, da za zemljišče z objektom ali z delom objekta, ki je predmet nakupa ali za izgradnjo oziroma adaptacijo objekta, v zadnjih desetih letih ni bilo dodeljenih javnih nepovratnih sredstev ali nepovratnih sredstev Skupnosti, ki bi pomenila podvajanje pomoči, ko gre za sofinanciranje nakupa iz sredstev kohezijske politike;
- dokazilo o plačilu kupnine.

NAKUP ZEMLJIŠČ BREZ OBJEKTA

Nakup zemljišča in/ali nadomestilo za stvarno služnost je upravičen do sofinanciranja iz sklada ESRR pod naslednjimi pogoji:

- med nakupom zazidanega zemljišča in/ali nadomestilom za stvarno služnost in cilji sofinanciranega projekta mora obstajati neposredna povezava;
 - nakupa zemljišča in/ali nadomestila za stvarno služnost skupaj ne smejo predstavljati več kakor **10 % skupnih upravičenih stroškov projekta; za propadajoče lokacije in za nekdanje industrijske lokacije, ki vključujejo stavbe, se ta odstotek poveča na 15 %;**
 - od sodnega cenilca oziroma izvedenca ustrezne stroke pridobljeno poročilo o tržni vrednosti zemljišča in na dan sklenitve pravnega posla ni starejše od dvanajstih mesecev.
- Davek na dodano vrednost je upravičen strošek, če so izpolnjeni vsi pogoji v zvezi z upravičenim DDV.
 - Pri projektih, ki se izvajajo po pravilih državnih pomoči, je upravičenost izdatkov nakupa zemljišč določena v shemi državne pomoči.

Pri projektih, kjer je predmet sofinanciranja nakup zemljišča in/ali nadomestilo za stvarno služnost, je treba **pred potrditvijo zadnjega zahtevka za izplačilo ponovno preveriti obračun deleža**, ki ga predstavlja nakup zemljišča in/ali nadomestilo za stvarno služnost. V primeru, da je bil v zahtevku za izplačilo uveljavljen previsok delež stroškov za nakup zazidanega zemljišča in/ali za nadomestilo za stvarno služnost, se mora zahtevati vračilo preveč izplačanih sredstev.

Obvezna dokazila ob nastanku stroška so:

- v primeru nakupa zemljišča poročilo sodnega cenilca oziroma izvedenca ustrezne stroke, ki na dan sklenitve pravnega posla ni starejše od dvanajstih mesecev;
- kupoprodajna pogodba in/z zemljiškoknjižno(im) dovolilo(m) z overjenim podpisom prodajalca, oziroma pogodba ali odločba o ustanovitvi stvarne služnosti;
- izpis iz zemljiške knjige, iz katerega je razvidno, da je predlog vložen oziroma potrjen in da ni nobenega drugega predloga za vpis v zemljiško knjigo, ki bi imel prednostni vrstni red in bi predlagatelju onemogočal vknjižbo lastninske pravice brez bremen. Izpis pridobi skrbnik pogodbe, saj gre za vpogled v javne evidence;
- kadar je predmet nakupa določen z idealnim solastniškim deležem: veriga listin, ki so podlaga vpisu v zemljiško knjigo v zvezi z idealnim deležem, ki je predmet nakupa;
- dokazilo o plačilu kupnine oziroma dokazilo o plačilu nadomestila za stvarno služnost.

GRADNJA

Gradnja objektov je upravičena do sofinanciranja, če obstaja neposredna povezava med gradnjo in cilji projekta.

Stroški za gradnjo lahko vključujejo plačila za vse dejavnosti v zvezi s pripravo in izvedbo gradbenih, obrtniških in instalacijskih del, vključno s projektno in investicijsko dokumentacijo.

Pogoji upravičenosti:

- nepremičnina se bo uporabljala za namen in v skladu s cilji, določenimi v projektu;
- pridobljena so bila vsa dovoljenja za gradnjo nepremičnine, razen v primeru gradnje po FIDIC rumeni knjigi, gradnje po sistemu ključ v roke in gradnje po inženiring pogodbah, kjer je treba gradbeno dovoljenje pridobiti tekom izvajanja operacije in pred začetkom gradnje;
- upoštevati je treba veljavno Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (to ne velja za zasebni sektor);
- upoštevati je treba zakonodajo in predpise s področja graditve objektov;
- če zemljišče, na katerem bo stavba zgrajena, ni v lasti upravičenca, mora biti med upravičencem in lastnikom zemljišča sklenjena notarsko overjena pogodba o najemu, pogodba o ustanovitvi stavbne pravice, koncesijska pogodba ali drugo dokazilo v skladu z 9. členom Zakona o stvarnem

premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (**s trajanjem najmanj 5 let po zaključku projekta**);

- izbor izvajalcev mora biti izveden skladno s postopki javnega naročanja, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje ali s postopki javno-zasebnega partnerstva, če je upravičenec javni partner po zakonu, ki ureja javno-zasebno partnerstvo ali s postopkom po zakonu, ki ureja nekatere koncesijske pogodbe, v primeru gradenj preko koncesijske pogodbe, ki zapadejo pod ta zakon.

Obvezna dokazila ob nastanku stroška so:

- dokazilo o lastništvu zemljišč (izpis iz zemljiške knjige, pri čemer izpis pridobi skrbnik pogodbe sam, saj gre za vpogled v javne evidence), sklenjena notarsko overjena pogodba o najemu, pogodba o ustanovitvi stvarne služnosti, pogodba o ustanovitvi stavbne pravice, koncesijska pogodba ali drugo dokazilo v skladu z 9. členom Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti;
- gradbena dovoljenja, če je glede na vrsto objekta potrebno (vključno z vsemi morebitnimi spremembami);
- dokumentacija v postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje, dokumentacija v postopku javno-zasebnega partnerstva, dokumentacija v postopku po zakonu, ki ureja nekatere koncesijske pogodbe, oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju;
- pogodba o gradbenih delih in sklenjeni dodatki k pogodbi;
- potrjene posamezne gradbene situacije, ki vsebujejo podatke o količinah in cenah izvedenih del, skupni vrednosti izvedenih del, prej izplačanih zneskih in znesku, ki ga je treba plačati na podlagi izstavljenih situacij;
- v pogodbi predvidena finančna zavarovanja;
- končno poročilo/končna izjava (če je v pogodbi predvidena);
- uporabno dovoljenje in potrdilo o prevzemu;
- dokazilo o plačilu računov oziroma eRačunov na podlagi izdanih gradbenih situacij.

Strošek, ki NI upravičen do sofinanciranja, je komunalni prispevek.

OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA SREDSTVA

Stroški nakupa, uporabe in vzdrževanja opreme so upravičeni, če so skladni s cilji projekta.

Nakup rabljene opreme NI upravičen strošek, razen če nakup zadeva obnovljeno (t.i. refurbished) IKT opremo, potem je to upravičen strošek pod naslednjimi pogoji:

- za prvotni (izvirni) nakup opreme ni bilo pridobljenih sredstev iz kateregakoli vira EU financiranja (KS, ESRR, ESS+, SPP, ETS, NOR/EGP mehanizem, Švicarski prispevek, NOO, itd.);
- cena obnovljene opreme ne presega cene za novo opremo;
- zagotovljeni so zakonsko predpisani garancijski pogoji oziroma vsaj 1 letno jamstvo.

Investicije v opremo

Pod to vrsto stroškov sodijo izdatki za investicije v opremo, ki je neposredno povezana s cilji projekta. V tem primeru je lahko upravičen izdatek polna nabavna cena. Oprema, katerega posamična nabavna vrednost po dobaviteljevem obračunu ne presega vrednosti 500,00 EUR, se lahko v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi izkazuje skupinsko kot drobni inventar ali kot opredmeteno osnovno sredstvo (npr. računalniki, prenosniki, tablice, mobilni telefoni, ipd.). Če nam osnovno sredstvo služi za opravljanje temeljne poslovne dejavnosti in se bo uporabljalo dlje kot eno leto, ga je potrebno opredeliti kot osnovno sredstvo (npr. računalnik, katerega vrednost je 400,00 EUR).

Obvezna dokazila ob nastanku stroška so:

- dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju oz. v odločitvi o podpori v drugih primerih;
- pogodba ali naročilnica ter sklenjeni dodatki k pogodbi;
- račun (navedba oznake, tipa opreme, v primeru sestavljenih naprav/proizvodnih linij natančna specifikacija posameznih komponent, ki sestavljajo celoto);
- dokazilo o dobavi opreme oziroma posamezne komponente v primeru sestavljenih naprav/proizvodnih linij (za dobave iz EU: npr. dobavnica, tovarni list; v kolikor gre za uvoz: npr. dobavnica, enotna upravna listina (EUL), tovarni list);
- dokazilo, da je kupljena oprema nova (razvidno leto izdelave - garancije, certifikati, tehnične specifikacije, potrdila proizvajalcev);
- dokazilo, da je kupljena IKT oprema obnovljena (refurbished) (garancije, certifikati itd. kot določeno v pogojih za upravičenost stroška);
- izjava s podpisom odgovorne osebe upravičenca o namenskosti opreme (za kaj se bo uporabljala, kje se bo nahajala in kdo bo njen lastnik po koncu operacije);
- izjava oz. dokazilo da je bil najem oz. zakup stroškovno najbolj učinkovit način za uporabo opreme;
- fotografije opreme;
- dokazilo o plačilu.

Neposredni **stroški materiala na področju raziskav in inovacij** morajo biti neposredno povezani s cilji projekta in ne smejo biti osnovani na določeni kalkulacijski metodi (ključ za izračun) ter morajo biti nabavljeni posebej za aktivnosti projekta (kar dokazuje upravičenec).

V primeru uveljavljanja neposrednih stroškov materiala se priložijo naslednja **dokazila**:

- dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju oz. v odločitvi o podpori v drugih primerih;
- pogodba ali naročilnica;
- račun s specifikacijo (navedba posamezne vrste materiala);
- dokazilo o dobavi materiala (za dobave iz EU: npr. dobavnica, tovarni list; v kolikor gre za uvoz: npr. dobavnica, enotna upravna listina (EUL), tovarni list);
- evidenca prevzema materiala s strani uporabnikov (seznam z navedbo vrste in kosov materiala in navedbo ter podpisom uporabnika, ki ga je prevzel);
- dokazilo o plačilu.

2. Naložbe oziroma investicije v neopredmetena sredstva

Stroški za nakup in vzdrževanje neopredmetenih sredstev, ki vključujejo nakup nematerialnega premoženja, pridobitev patentov, nakup licenčne programske opreme ali pridobitev drugih neopredmetenih osnovnih sredstev, so upravičeni do sofinanciranja.

Do sofinanciranja so upravičeni tudi stroški najema neopredmetenih sredstev. Upravičen je znesek najema, ki ga najemnik plača najemodajalcu in je dokazan s potrjenim računom ali knjigovodsko listino enake dokazne vrednosti. Upravičenec mora **dokazati, da je bil najem edina možnost oziroma je stroškovno najbolj učinkovit način za uporabo neopredmetenih sredstev.**

Stroški se izkazujejo z izdanimi računi, ki morajo vsebovati podrobno specifikacijo. Stroški se povrnejo na podlagi dejanskih stroškov.

Dokazila o nastanku stroškov:

- dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju oz. v odločitvi o podpori v drugih primerih;
- pogodba ali naročilnica ter sklenjeni morebitni dodatki k pogodbi;
- dokazilo o dobavi neopredmetenih sredstev (za dobave iz EU: npr. dobavnica; v kolikor gre za uvoz: npr. dobavnica, enotna upravna listina (EUL)) ali dokazilo o pridobitvi pravice za uporabo;
- račun;
- izjava s podpisom odgovorne osebe upravičenca o namenski neopredmetenih sredstev (za kaj se bodo uporabljala in kdo bo njihov lastnik po koncu projekta);
- izjava oz. dokazilo da je bil najem edina možnost, oziroma je stroškovno najbolj učinkovit način za uporabo neopredmetenih sredstev;
- dokazilo o plačilu.

3. Stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom

Neposredni stroški osebja so stroški zaposlenih, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, vključno s stroški dela po podjemni pogodbi, avtorski pogodbi (sem NE sodijo stroški za službena potovanja, potni stroški po avtorski pogodbi, stroški tiska in oblikovanja ter materiala za pripravo avtorskega dela ipd.), vključno s prostovoljskim delom.

Neposredni stroški osebja po spodnji metodologiji izračuna se lahko uveljavljajo **samo v projektih neinvesticijske narave**, pri čemer se pri izboru ustrezne urne postavke upošteva vsebina in oblika dela:

- **vođenje in koordinacijo projekta v višini 23,33 eura na uro** opravljenega dela, vendar **največ 1720 ur na leto**;
- **strokovno in tehnično pomoč pri projektu v višini 17,89 eura na uro** opravljenega dela, vendar **največ 1720 ur na leto**;
- **izvajanje neindustrijskih dejavnosti pri projektu v višini 13,24 eura na uro** opravljenega dela, vendar **največ 1720 ur na leto**;
- **prostovoljsko delo** v skladu z vrstami prostovoljskega dela, ki so določene v Zakonu o prostovoljstvu (Uradni list RS, št. 10/11, 16/11, 82/15), ter ocenjeno vrednostjo opravljenega dela, kot jo določa Pravilnik o področjih prostovoljskega dela in vpisniku (Uradni list RS, št. 48/11, 60/11, 29/16) . Za **uveljavljanje prostovoljskega dela** mora biti organizacija vpisana v **AJPES v skladu s [Pravilnikom o področjih prostovoljskega dela in vpisniku](#) (Uradni list RS, št. 48/11, 60/11 in 29/16).**

V primeru **poenostavljenih oblik stroškov** je **potrebno** pri projektih sklada ESRR za **projekte neinvesticijske narave** priložiti:

- a) za uveljavljanje stroškov **dela vodenja in koordinacije** ter **stroškov dela strokovne in tehnične pomoči** v obliki urne postavke:
 - dokumentacija v postopku javnega natečaja oziroma postopka v skladu z veljavno zakonodajo (v primeru novih zaposlitev za operacijo v javnem sektorju);
 - pogodbo o zaposlitvi in drug pravni akt (kadar to ni opredeljeno v pogodbi o zaposlitvi), s katerim je zaposlena oseba razporejena na delo na projektu (ob prvem zahtevku za izplačilo in ko pride do spremembe),
 - podjemno pogodbo, iz katere je razvidno, da oseba izvaja naloge, ki se nanašajo na vodenje in koordinacijo partnerstva, koordinacijo med člani partnerstva ter skrbi za izvajanje upravičenih aktivnosti za izvedbo projekta, vključno z informiranjem javnosti in promocijo projekta,
 - sklep o vpisu v poslovni register AJPES kadar je vodja ali koordinator projekta samostojni podjetnik posameznik,

- mesečno poročilo v skladu s Prilogo 1 [Navodil organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021-2027](#), v okviru katere je treba poročati po urah in iz katere je razvidna vsebina in opis izvedenih upravičenih aktivnosti, ki so predmet projekta in obseg opravljenih ur na projektu, ki se nanašajo na vodenje in koordinacijo (upravičene so le učinkovite ure, poleg tega pa mora biti iz poročila razviden celoten delovni čas zaposlenega na mesec, vključno z odsotnostmi),
 - obračun, s katerim upravičenec prijavljene količine potrdi, upraviči in dokumentira (dokumentacijo o opravljenem delu, ki dokazuje izvedbo upravičenih aktivnosti, kot je lahko fotografija, vabilo, komunikacija, zapisnik sestanka, lista prisotnosti, gradivo, uradni zaznamek, rezultati);
 - plačilni list ALI obračunski list za posamezni mesec;
 - metodologija izračuna urne postavke z navedbo datuma izplačila in podpisom odgovorne osebe upravičenca, če je relevantno;
 - individualni REK in skupni REK-1 obrazec ter dokazilo o plačilu (izpis iz TRR o plačilu davkov in prispevkov FURS-u, o plačilu zdravstvenega zavarovanja);
 - dokazilo o plačilu (izpis iz TRR o plačilu plače in drugih stroškov dela za posameznega zaposlenega);
 - sklep in poročilo o nadurnem delu, če je relevantno.
- b) za uveljavljanje **stroškov dela za izvajanje neindustrijskih dejavnosti** v obliki urne postavke:
- dokumentacija v postopku javnega natečaja oziroma postopka v skladu z veljavno zakonodajo (v primeru novih zaposlitev za operacijo v javnem sektorju);
 - pogodbo o zaposlitvi in drug pravni akt (kadar to ni opredeljeno v pogodbi o zaposlitvi), s katerim je zaposlena oseba razporejena na delo na projektu (ob prvem zahtevku za izplačilo in ko pride do spremembe),
 - avtorsko oziroma podjemno pogodbo, iz katere je razvidno, da oseba izvaja naloge, ki se nanašajo na izvajanje neindustrijskih dejavnosti na projektu,
 - sklep o vpisu v poslovni register AJPEŠ, kadar je izvajalec neindustrijskih dejavnosti projekta samostojni podjetnik posameznik,
 - mesečno poročilo v skladu s Prilogo 1 [Navodil organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021-2027](#), v okviru katere je treba poročati po urah in iz katere je razvidna vsebina in opis izvedenih upravičenih aktivnosti, ki so predmet projekta in obseg opravljenih ur na projektu, ki se nanašajo na izvajanje neindustrijskih dejavnosti na projektu (upravičene so le učinkovite ure, poleg tega pa mora biti iz poročila razviden celoten delovni čas zaposlenega na mesec, vključno z odsotnostmi),
 - obračun, s katerim upravičenec prijavljene količine potrdi, upraviči in dokumentira (dokumentacijo o opravljenem delu, ki dokazuje izvedbo upravičenih aktivnosti, kot so lahko fotografija, izdelek, lista prisotnosti, gradivo, rezultati),
 - plačilni list ALI obračunski list za posamezni mesec;
 - metodologija izračuna urne postavke z navedbo datuma izplačila in podpisom odgovorne osebe upravičenca, če je relevantno;
 - individualni REK in skupni REK-1 obrazec ter dokazilo o plačilu (izpis iz TRR o plačilu davkov in prispevkov FURS-u, o plačilu zdravstvenega zavarovanja);
 - dokazilo o plačilu (izpis iz TRR o plačilu plače in drugih stroškov dela za posameznega zaposlenega);
 - sklep in poročilo o nadurnem delu, če je relevantno.

STROŠKI PLAČ

Stroški plač ter druga povračila stroškov v zvezi z delom zaposlenih na projektu so upravičeni do sofinanciranja.

Kot zaposlene se razume osebe, ki so z upravičencem sklenile pogodbo o zaposlitvi. Dopolnilno delo v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih je ena od oblik pogodbe o zaposlitvi in kot taka upravičena do sofinanciranja, pri čemer mora biti s pogodbo o zaposlitvi za opravljanje dopolnilnega dela natančno opredeljen način uresničevanja pravic in obveznosti iz tega delovnega razmerja glede na pravice in obveznosti delavca.

POMEMBNO!

Kadar NPU pri projektih nastopa v vlogi upravičenca lahko (sorazmerne) stroške plač, ki so neposredno povezani z izvajanjem projekta, uveljavlja za zaposlene, ki opravljajo dela in naloge, povezane z vodenjem in koordinacijo projektov, vendar največ do višine 3% celotnih upravičenih stroškov projekta.

Zaposleni lahko dela na projektu polni delovni čas. Polni delovni čas pomeni osem ur na dan, pet dni v tednu, kar v povprečju znesi 174 ur v mesecu. Izjema od tega pravila je delovna obveznost v skladu z Zakonom o visokem šolstvu. V primeru, da ima oseba sklenjeno pogodbo o zaposlitvi (bodisi za določen ali nedoločen čas) in dela na operaciji polni delovni čas, je upravičen strošek njegova plača ter druga povračila stroškov v zvezi z delom v celoti.

V primeru, da zaposleni dela na projektu le del delovnega časa, se njegov strošek obračuna v sorazmernem deležu, z upoštevanjem obsega opravljenega dela. Osnova za določanje upravičenih izdatkov je mesečno število opravljenih ur na projektu. Število opravljenih ur izhaja iz evidence opravljenega dela, ki jo mora upravičenec obvezno voditi posebej za vsako osebo, ki sodeluje na projektu z delom delovnega časa.

Upravičeni stroški lahko zajemajo:

- plače in dodatke z vsemi pripadajočimi davki in prispevki delavca in delodajalca – v celoti ali pa v deležu dela na projektu;
- povračila in nadomestila (npr. boleznine do 20 dni), če delodajalec ne povrne stroškov dela iz drugih javnih virov (kadar je upravičenec neposredni proračunski uporabnik, je refundacija npr. boleznine upravičen strošek);
- druge osebne prejemke v skladu z veljavno zakonodajo (regres za letni dopust, odpravnine v skladu z 79. členom ZDR-1 ipd., v primeru delnega dela na operaciji v sorazmernem deležu);
- jubilejne nagrade v skladu z veljavno zakonodajo (če je za delodajalca zakonsko obvezno, v primeru delnega dela na operaciji v sorazmernem deležu);
- premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (če je za delodajalca zakonsko obvezno);
- nadurno delo v skladu z zakonodajo, ki ureja delovna razmerja.

Stroški, ki NISO upravičeni do sofinanciranja, so:

- prispevki za druge zavarovalne premije, ki niso zakonsko določene, kot npr. življenjska, nezgodna in druga zavarovanja, drugo dodatno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, prostovoljno zavarovanje;
- odpravnine;
- solidarnostne pomoči;
- različne bonitete;
- letne stimulacije in druge nagrade;
- jubilejne nagrade;
- članarine v stanovskih združenjih in zbornicah, vključno s članarinami v sindikalnih združenjih.

STROŠKI PLAČ ZA SAMOSTOJNE PODJETNIKE

Samostojni podjetnik je fizična oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost v okviru organiziranega podjetja. V skladu s 4. členom Zakona o prispevkih za socialno varnost (ZPSV), plačujejo zavezanci, ki nimajo plač, prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje od zavarovalne ali druge osnove, določene v skladu s predpisi o obveznem pokojninskem in invalidskem zavarovanju, prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevek za starševsko varstvo in prispevek za zaposlovanje od osnove, od katere plačujejo prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Stroški prispevkov ter druga povračila stroškov (potni stroški) v zvezi z delom samozaposlenih na projektu so upravičeni do sofinanciranja.

Samozaposleni lahko dela na projektu polni delovni čas. Polni delovni čas pomeni osem ur na dan, pet dni v tednu, kar v povprečju znesi 174 ur v mesecu. V primeru, da samozaposleni dela na projektu le del delovnega časa, se njegov strošek obračuna v sorazmernem deležu, z upoštevanjem obsega opravljenega dela. Osnova za določanje upravičenih izdatkov je mesečno število opravljenih ur na projektu. Število opravljenih ur izhaja iz evidence opravljenega dela, ki jo mora upravičenec obvezno voditi za vsako osebo, ki sodeluje na operaciji z delom delovnega časa.

Upravičeni stroški lahko zajemajo:

- prispevke samozaposlenega – v celoti ali pa v deležu dela na projektu;
- povračila stroškov v zvezi z delom (prevoz na delo in z dela, potni stroški) – v celoti ali pa v deležu dela na projektu.

Dokazila o nastanku stroškov:

- sklep o vpisu v poslovni register Slovenije (AJPES);
- obračun prispevkov za socialno varnost (FURS);
- dokazilo o plačilu (izpis iz TRR o plačilu prispevkov za samozaposlenega);
- izpis iz knjige prihodkov in odhodkov oziroma konto kartice v primeru dvostavnega knjigovodstva;
- mesečno poročilo (iz poročila mora biti razviden celoten delovni čas samozaposlenega na mesec, vključno z odsotnostmi), če samozaposleni opravlja delo na več projektih, izpolni skupno mesečno poročilo za vse projekte in drugo delo, ki ni financirano iz projektov (za 100% samozaposlene na projektu mesečno poročilo ni potrebno).

Stroški, ki NISO upravičeni do sofinanciranja, so:

- prispevki za druge zavarovalne premije, ki niso zakonsko določene, kot npr. življenjska, nezgodna
- in druga zavarovanja, drugo dodatno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, prostovoljno zavarovanje;
- solidarnostne pomoči;
- različne bonitete;
- letne stimulacije in druge nagrade;
- jubilejne nagrade;
- članarine v stanovskih združenjih in zbornicah, vključno s članarinami v sindikalnih združenjih.

4. Storitve zunanjih izvajalcev

Ta kategorija stroškov vsebuje stroške storitev, ki jih izvedejo **zunanjí izvajalci** v okviru projekta in so potrebni za izvedbo projekta.

Stroški storitev zunanjih izvajalcev lahko vključujejo na primer:

- svetovalne in nadzorne storitve (pravno, finančno, trženjsko, ipd. svetovanje, storitve inženiringa);
- študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring (po podjemni pogodbi oz. postopku po ZJN);

- prevajalske storitve, lektoriranje in podobno;
- storitve izobraževanja in usposabljanja;
- analize, študije in načrti z informacijskega področja;
- administrativno tehnične storitve, če so neposredno povezane s projektom;
- storitve izdelave študij, raziskav, vrednotenj, ocen, strokovnih mnenj in poročil;
- stroški najema nepremičnin in opreme, v kolikor so namenjeni neposrednemu izvajanju projekta (izvedba delavnic, usposabljanj ipd., ki so del vsebinskih aktivnosti na projektu);
- drugi stroški storitev zunanjih izvajalcev, ki so nujno potrebni za izvedbo projekta.

Dokazila o nastanku stroškov:**a) Za delo po pogodbi o opravljanju storitev:**

- dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju oz. v odločitvi o podpori (le ob prvem zahtevku za plačilo);
- pogodba o opravljanju storitev (le ob prvem zahtevku za plačilo) oziroma naročilnica;
- dokazilo o opravljeni storitvi (npr. celotno poročilo o opravljenih storitvah, celotna študija, celotna raziskava, celoten prevod, seznam udeležencev oz. listina prisotnosti ipd.);
- račun;
- dokazilo o plačilu pripadajočih davkov;
- ključ za izračun upravičene višine stroška, kadar se uveljavlja sorazmerni delež računa;
- dokazilo o plačilu.

b) Za delo po podjemni pogodbi:

- dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju oz. v odločitvi o podpori v drugih primerih (le ob prvem zahtevku za plačilo);
- podjemna pogodba (le ob prvem zahtevku za plačilo);
- dokazilo o opravljeni storitvi (npr. poročilo o opravljenih storitvah);
- račun ali zahtevek za izplačilo podjemnega dela;
- obračun podjemnega dela in individualni REK-O obrazec;
- dokazilo o plačilu podjemnega dela in pripadajočih davkov in prispevkov, vključno z REK-O obrazcem v primeru množičnega plačila.

c) Za delo preko študentskega servisa:

- napotnica študentskega servisa;
- poročilo o opravljenem delu;
- račun študentskega servisa;
- dokazilo o plačilu študentskega dela in pripadajočih davkov in prispevkov.

d) Za delo po avtorski pogodbi:

- dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju oz. v odločitvi o podpori v drugih primerih (le ob prvem zahtevku za plačilo);
- avtorska pogodba (le ob prvem zahtevku za plačilo);
- račun ali zahtevek za izplačilo avtorskega honorarja;
- obračun avtorskega dela (ali individualni REK-2 obrazec);
- dokazilo o opravljeni storitvi (odvisno od storitve – avtorski izdelek, poročilo o delu);
- dokazilo o plačilu avtorskega dela in pripadajočih davkov in prispevkov, vključno z REK-2 obrazcem v primeru množičnega plačila.

Stroški, ki NISO upravičeni do sofinanciranja, so:

- sklepanje podjemnih in avtorskih pogodb s svojimi zaposlenimi ter z osebami, ki pri upravičencu delujejo kot zakoniti zastopnik. To pravilo velja tudi v primeru konzorcija, ko konzorcijski partnerji sklepajo podjemne ali avtorske pogodbe z zaposlenimi, zakonitimi zastopniki, člani organov upravljanja ali nadzora pri svojih konzorcijskih partnerjih;
- če je zunanji izvajalec povezana družba po pravilih zakona, ki ureja gospodarske družbe ali
- zakoniti zastopnik upravičenca, član organa upravljanja ali nadzora ali njegov družinski član:
 - udeležen kot zakoniti zastopnik, član organa upravljanja ali nadzora zunanjega izvajalca ali
 - neposredno ali preko drugih pravnih oseb v več kot petindvajset odstotnem deležu udeležen pri ustanovitelskih pravicah, upravljanju ali kapitalu zunanjega izvajalca.

STROŠKI INFORMIRANJA IN KOMUNICIRANJA

Stroški informiranja in komuniciranja oziroma promocija spadajo pod vrsto stroška zunanjih izvajalcev. Primeri upravičenih stroškov informiranja in komuniciranja:

- stroški organizacije in izvedbe dogodkov, namenjenih informiranju in komuniciranju (npr. konference, simpoziji);
- stroški izdelave ali nadgradnje spletnih strani;
- stroški oglaševalskih storitev in stroški objav;
- stroški svetovanja na področju informiranja in komuniciranja;
- stroški oblikovanja, priprave na tisk, tiska in dostave gradiv;
- stroški nastopov na sejnih in razstavah;
- stroški založniških storitev;
- stroški zaračunljive tiskovine;
- drugi stroški informiranja in komuniciranja.

Pri upravičenosti stroškov informiranja in komuniciranja je treba upoštevati tudi določila [Navodil organa upravljanja na področju zagotavljanja prepoznavnosti, preglednosti in komuniciranja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027](#).

Dokazila o nastanku stroškov:

- dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju oz. v odločitvi o podpori v drugih primerih;
- pogodba ali naročilnica;
- račun;
- dokazilo o izvedbi (npr. natisnjen oglas, objava, naznanilo, posneta oddaja, izpis internetne strani, drug izdelek, vabilo na novinarsko konferenco/delavnico, seznam udeležencev oz. lista prisotnosti, fotografije itd.);
- dokazilo o plačilu.

Sklepanje podjemnih in avtorskih pogodb s svojimi zaposlenimi ter z osebami, ki pri upravičencu delujejo kot zakoniti zastopnik, člani organov upravljanja ali nadzora, je neupravičen strošek.

Stroški informiranja in komuniciranja **so neupravičeni**, če je:

- zunanji izvajalec povezana družba po pravilih zakona, ki ureja gospodarske družbe ali
- zakoniti zastopnik upravičenca, ali njegov družinski član:
 - udeležen kot poslovodja, član poslovodstva ali zakoniti zastopnik zunanjega izvajalca ali
 - neposredno ali preko drugih pravnih oseb v več kot petindvajset odstotnem deležu udeležen pri ustanovitelskih pravicah, upravljanju ali kapitalu zunanjega izvajalca;
- sklenjena podjemna ali avtorska pogodba s svojimi zaposlenimi ter z osebami, ki pri upravičencu delujejo kot zakoniti zastopnik, člani organov upravljanja ali nadzora.

5. Davek na dodano vrednost: DDV

DDV je lahko upravičen strošek za projekte, katerih skupni stroški skupaj z DDV znašajo manj kot 5 mio EUR. Za projekte, katerih skupni stroški skupaj z DDV presegajo 5 mio EUR, se DDV lahko vključi v finančni načrt kot upravičen strošek le za tisti del DDV, do katerega upravičenec nima pravice do odbitka DDV. **Odbitni DDV ni upravičen strošek, če upravičenec ne uveljavi pravice do odbitka DDV. Če sredstva kohezijske politike za upravičenca predstavljajo državno pomoč, DDV ni upravičen strošek.**

Pri načrtovanju upravičenih stroškov projekta je treba biti pozoren na DDV status.

Obstajajo 3 možnosti:

1. če je upravičenec identificiran za namene DDV in ima pravico do odbitka celotnega DDV, se DDV ne sme vključiti med upravičene stroške (to pomeni, da je DDV neupravičen strošek in se mora financirati iz lastnih virov);
2. če je upravičenec identificiran za namene DDV in nima pravice do odbitka DDV, se DDV lahko vključi med upravičene stroške in izdatke (to pomeni, da je celoten znesek DDV upravičen strošek);
3. če je upravičenec identificiran za namene DDV in ima pravico le do delnega odbitka DDV, se DDV lahko vključi med upravičene stroške in izdatke le v višini neodbitnega deleža (to pomeni, da je DDV delno upravičen, delno pa neupravičen strošek oziroma izdatek).

Dokazila o nastanku stroškov:

a)

- podatek o tem, ali je upravičenec identificiran za namene DDV v obdobju izvajanja operacije, ki ga upravičenec pridobi preko elektronske povezave FURS z vnosom svoje davčne številke, kadar je to zahtevano v besedilu javnega razpisa ali javnega povabila oziroma na zahtevo PT, IT ali OU;
- izjava upravičenca ali ima za posamezno operacijo pravico do odbitka DDV;
- v primeru večletnih operacij mora upravičenec, pri katerem se delež odbitnega DDV ni spremenil, ob zaključku poslovnih knjig za preteklo leto podati izjavo o nespremenjenem odbitnem deležu DDV;
- račun z DDV in dokazilo o plačilu.

b) V primeru, ko je upravičenec dolžan z 76.a členom ZDDV izvesti postopek samoobdavčitve, je potrebno priložiti naslednja dokazila:

- izpis iz knjige izdanih in prejetih računov za obdobje uveljavljanja samoobdavčitve,
- obrazec DDV-O in
- dokazilo o plačilu obveznosti.

Upravičenec, ki je davčni zavezanec, je skladno z Zakonom o DDV in Pravilnikom o izvajanju DDV odgovoren za vse podatke v svojem knjigovodstvu, potrebne za pravilno in pravočasno obračunavanje in plačevanje DDV, za katerega mu je priznana pravica do odbitka vstopnega DDV. Če tega ne zagotovi ustrezno, se to definira kot hujši davčni prekršek.

2.2 PREDPLAČILA

BREZ BANČNE GARANCIJE

Za upravičence, za katere je v skladu z Zakonom o izvrševanju proračuna (ZIPRS) dovoljeno predplačilo do 30 % predvidenih obveznosti za sofinanciranje projektov (upravičenci: oseba zasebnega ali javnega

prava in je ustanovljena in deluje kot društvo, zasebni ali javni zavod ali ustanova), se predplačilo enkratno odobri brez predložitve bančne garancije, in sicer do višine 30 % vrednosti podpore iz odločbe o pravici do sredstev. Predplačilo upravičenec uveljavlja z vlogo za odobritev projekta.

Če upravičenec uveljavlja predplačilo brez bančne garancije, mora vložiti zahtevek za izplačilo sredstev najmanj v višini predplačila najpozneje v 180 dneh po izplačilu predplačila. Če zahtevek za izplačilo ni pravočasno vložen, bo MKRR izdala terjatveno odločbo, na podlagi katere mora upravičenec predplačilo vrniti. Projekt se lahko izvaja naprej brez predplačila.

Navedeni odstotek predplačila je maksimalna višina, dejanska višina izplačila predplačila je odvisna od izkazane napovedi (po višini ocenjenih stroškov in mesečni dinamiki) plačil upravičenca predplačila v obdobju največ 6 mesecev.

2.3 JAVNO NAROČANJE

Upravičenci, ki so zavezanec za javno naročanje, morajo postopke izvajati v skladu Zakonom o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, z vsemi spremembami; v nadaljevanju: ZJN-3), drugi pa v skladu s temeljnimi načeli javnega naročanja.

V primeru dejansko nastalih stroškov v okviru projektov investicijske narave, ko je potrebna izvedba postopka javnega naročanja, mora upravičenec zahtevku za izplačilo sredstev priložiti vse dokumente v zvezi z oddajo javnega naročanja in njegovo izvedbo. V tem primeru se ne prilaga tržno primerljivih pisnih ponudb najmanj treh ponudnikov.

Če je upravičenec javni naročnik, mora:

1. v prvem zahtevku za izplačilo sredstev, ki se nanaša na stroške v okviru oddanega javnega naročila, navesti številko objave oddanega javnega naročila, če gre za javno naročilo, katerega ocenjena vrednost brez DDV je enaka ali višja od mejnih vrednosti iz zakona, ki ureja javno naročanje;
2. zahtevku za izplačilo sredstev priložiti kopijo dokumentacije postopka oddaje javnega naročila, iz katere je razviden način določitve vrednosti javnega naročila, če gre za javno naročilo, katerega ocenjena vrednost brez DDV je nižja od mejnih vrednosti iz predpisa, ki ureja javno naročanje.

V tem primeru se na podlagi zahtevka za izplačilo sredstev sredstva izplačajo do višine vrednosti pogodbe z izbranim ponudnikom, če je ta nižja od višine dodeljenih sredstev iz odločbe o pravici do sredstev.

MKRR bo preverila pravilnost izvedbe celotnega postopka javnega naročila in sicer:

- ali je upravičenec zavezanec po ZJN-3,
- ali je izbran ustrezen postopek javnega naročila,
- pregled razpisne dokumentacije,
- mejne vrednosti za objavo na portalih javnih naročil in/ali Uradnem listu EU,
- pregled izbranega postopka javnega naročila,
- prejem, odpiranje in ocenjevanje ponudb,
- oddaja javnega naročila in objava obvestila o oddaji javnega naročila,
- pravno varstvo postopkov,
- pogodba sklenjena z izbranim izvajalcem,
- oddaja ponudbe s podizvajalcem.

2.4 SPREMEMBA ODOBRENEGA PROJEKTA

Projekt mora biti izveden v skladu s prijavljeno in odobreno vsebino ter v skladu s področno zakonodajo.

Vlagatelj oz. vodilni partner konzorcija lahko, v obdobju izvajanja projekta in pred nastankom spremembe, **enkrat zaprosi za spremembo** projekta. Izvedeni projekt mora kljub odobrenim spremembam dosegati namen in cilje projekta.

Če upravičenec projekta ne izvede v skladu z odobreno vsebino (ali odobreno spremembo) in ne doseže ciljev in kazalnikov projekta, kot je to opredelil v vlogi, se mu obseg podpore v sorazmernem deležu zniža.

2.5 VIŠJA SILA ALI IZJEMNE OKOLIŠČINE

Višja sila, izjemne okoliščine in spremenjene okoliščine se za sklad ESRR obravnavajo v skladu z [Navodili organa upravljanja za načrtovanje, odločanje o podpori, spremljanje in poročanje o izvajanju evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027](#).

Vodilni partner LAS Obsotelje in Kozjansko
Razvojna agencija Sotla
Bojana Žaberl, direktorica

Predsednik LAS Obsotelje in Kozjansko
Boštjan Misja